

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1973. július 13.

bb. 1. közgazdaságról mindenkinek - a kossuth kiadó új sorozata

1 ro/mm/h1/1l hgy

1973. július 13.

a helyes közgazdasági gondolkodás és szemlélet kialakításának elősegítésére a kossuth kiadó „közgazdasági ismeretek” címmel sorozatot indított, amelynek füzeteiben a legidősebb közgazdasági, gazdaságpolitikai fogalmakat és témákat a kérdések legjobb szakértői népszerű nyelven, olvasmányos stílusban fejtik ki.

nyers rezsó az mszmp tagja, a kb titkára „népgazdaságunk a szocializmus építésének útján”, című sorozatindító munkájában átfogó elemzést adja népgazdaságunk fejlődésének, történelmi összefüggésében elemzi a gazdasági fejlődés és a politikai viszonyok összefüggéseit. sorba veszi népgazdaságunk jellemző vonásait, a gazdasági előrehaladás és a tulajdonviszonyok változásának kapcsolatát, a termelés és szerkezet valamint az elosztási formák alakulását. külön foglalkozik mostani ötéves tervük fejlesztési koncepciójával, de vizsgálja a 80-as évtizedben várható hosszútávú fejlődés céljait, irányát, az életkörülmények várható változását.

/folyt.köv./

- 1 -

MA

bb. 1./közgazdaságról folyt./ 11

végezetül vizsgálja a gazdaságpolitikai és gazdaságirányítás kérdéseit, és az mszmp központi bizottságának 1972. november 14-15-i ülése alapján értékeli az 1968-ban bevezetett reform főbb módszereit, tapasztalatait.

ami mindenkit érint és érdekel: mennyi a jövedelme és ezért mit és mennyit vásárolhat - ezzel foglalkozik a sorozat következő kötetének az „árak és jövedelmek,-nek a szerzője Jávorka edit.

közérthető módon magyarázza azt, hogy „miért drágul az élet?“, áttekintést ad a fogyasztói árak alakulásáról, ismerteti az 1968-as árreform lényegét és a termelői, illetve a fogyasztói árak alakulását 1968-1972. között. foglalkozik az ár-emelkedések okával, s összefoglalja az 1973-as központi beavatkozások lényegét.

a közgazdasági alapismeretekkel nem rendelkezők számára is hasznos sorozat külön kötetet szentel az életszínvonal a nemzeti jövedelem, az üzemi és munkaszervezés, a szocialista gazdasági integráció, a beruházás és népgazdasági egyensúly, a szociálpolitika témáinak. az említett témák bővebb megértését segítik elő a sorozat távolabbi kiadványai is, amelyet a gazdasági hatékonysággal, a lakásépítéssel és elosztással, a kommunális szolgáltatásokkal, a műszaki fejlesztéssel az áruegyeztetéssel, a népgazdasági tervezéssel foglalkoznak./mti/

bb. 2. naponta 3-4 millió köbméter víz párolog el a balatonból
vid ká/11 hgy

1973. július 13.

a napokóta tartó kánikula tetemes vízmennyiséggel apasztja a balaton. a szakemberek szerint nyáron a napi átlagos párolgás eléri a 3 millió köbmétert. az elmúlt időszakban azonban naponta több, mint négy millió köbméterrel apadt a balaton vize. a mostanihoz hasonló időjárásban naponta csaknem egy centiméterrel csökken a majdnem hatszáz négyzetkilométer területű tó vízszintje. az évi párolgás három évtizedes átlagban eléri a 360 millió köbmétert, ami annyit jelent, hogy az égi „szivattyú“ évenként mintegy hatvan centiméterrel apasztja a tó vízszintjét.
/folyt.köv./

- 2 -

M

?? 2./ naponta folyt./ 11

a levegőbe szálló hatalmas víztömeg ellenére nem keletkezik nagyobb zavar a tó vihháztartásában. a csapadék éves átlagban nagyjából kiegyenlíti a párolgás okozta veszteséget. a zala folyó és a beömlő patakok másodpercenként átlag 17 köbméter vízzel táplálják a tavat és az esetleges nyári aszályt kivéve, ebből a mennyiségből jut a síó feltöltésére és öntözésére is. az 1-2-es csapadékmennyiségből megfelelő készletet tároltak a tóban, számítva a földény szárazabb időszakára.

a nagyarányú vízforgalomnak köszönhető, hogy a magyar tenger vize a nyár legmelegebb heteiben is friss és üdítő hatása.
/mti/

bb. 3. a művelődési házak nyári ajánlatai

1 zsu/f/h1/11 la

1973. július 13.

változatos szórakozási lehetőségeket kínálnak a budapesti művelődési házak a nyári szünetben is a fiataloknak. a pesti vasas művelődési központban nyáron is működik az ifjúmunkás klub, ahol a fiatalok lemezeket hallgathatnak, közös kirándulásokon vehetnek részt. a szakmunkás fiatalok mellett gondoltak az uttorokra is, számukra szintén változatos programokat állítottak össze. szombat délutánonként összejöveteleket tartanak az általános iskolások számára, akik vezető irányításával különböző témákról beszélgetnek. ilyen például a helyes, cészerű öltözködés, a napozási szabályok, étkezési gondok, gyűmölcsfogyasztás, a nyári betegségek megelőzése. a csiliben csililagász szakkör is működik, gyerekek és felnőttek egyaránt részt vehetnek foglalkozásain. új tagok jelentkezését is várják. összejöveteleiket minden szerdán este 6 órától tartják.

érdekes programként jelentkezik a nyári nyelvtanfolyam is. az új audiovizuális laboratóriumban próaképpen gyorsított nyelvtanfolyamot indítanak még a nyáron, elsősorban középiskolások részére, német és angol nyelvből. a százórás nyelvtanfolyam augusztus 1-től 29-ig tart július 24-25-26-án várják az érdeklődők jelentkezését a csiliben.

a csepeli radnóti művelődési házban a fővárosi kertészeti vállalatnál közösen akciót indítottak „parkról-parkra „ címmel.
/folyt.köv./

- 3 -

NA

bb. 3./ művelődési folyt./ 11

a gyermekjátsszótéren és a felnőttek pihenését szolgáló parkokban a gyerekek műsorral kedveskednek a törzsközönségnek, a szép szó együttes gyerekjátsszótéren mutatja be „gyermekjáték”, című műsorát, amely versekből, általános kérdésekből áll. a felnőtteket a művelődési ház „utcaszínháza”, fogja szórakoztatni a főváros parkjaiban. egyébként a művelődési ház gyermek-szakkörrel nyári foglalkozásait a csepeli vizitélőn tartják, ahol a kerületi tanács napközis tábora is működik, heti két alkalommal a művelődési ház biztosít kellemes szórakozást a gyerekeknek, mesefilmeket vetítenek, zenés mesedélutánokat rendeznek, s lesz bábszínház, gyermekrajz verseny stb.

a ganz mávág művelődési házban - együttműködve a kerület általános iskoláival és szakmunkástanuló intézeteivel - a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek segítésére különböző szakkörök tevékenykednek. sok helyütt szerveznek kirándulásokat, táborozásokat a gyerekeknek./mti/

bb. 4. újabb helytörténeti emlékeket ujítanak fel a kemenesalján vid ká/11 hgy 1973. július 13.

újabb helytörténeti emlékeket ujítanak fel, s őriznek meg az utókornak a vas megyei kemenesalján. a marcal folyó mentén a század elején, s még a felszabadulás után is több kis vizimalom őrlötte a vidék gabonáját. ezek közül áll még a karakói, a nemeskocsi és a marseváti malomépület. közülük most eredeti állapotába állítják helyre a karakóit.

kemenesmihályfán egy régi kovácműhelyt ujítanak fel, vöndökön pedig megmentik az irodalmi emléket őrző spisits házat, amelyben hosszabb időt töltött kisfaludy károly. ott írta a „tárárok magyarországon”, című művét./mti/

bb. 5. nyolcvan millió halivadék és 2,000 tonna élőhal export-
ra

1 sz/gk/ie/11 la 173. július 13.

80 millió növényevő halivadék szállítását kezdte meg a terimpex külkereskedelmi vállalat franciaországban, az nszkbába, ausztriába és csehszlovákiába.
/folyt.köv./

M

bb. 5./ nyolcvan folyt./ 11

elsősorban az amur és a márványponty ivadékaik keresettek, ezekben az országokban. a zsenge, az előnevelt és az egy-két nyaras ivadékokat oxigénnel, vízzel töltött nylonzsákokban indítják utnak. a szarvasi, valamint a dinnyési kísérleti és kutató intézet tenyészteléről az idén nyáron és ősszel 60-70 százalékkal több növényevő halivadéko exportál a terimpex mint a korábbi években.

a magyar edesvizi halaknak is nagy a keletje, európa-szeret. harcából, csukából és főleg pontyból évente mintegy 2000 tonnát szállítanak az nszkbába, olaszországba, ausztriába és romániaiba. még csak tíz éve telepítettek angolnát a balatonba és a velencei tóba, három éve azonban már fontos exporttermékük is. az idén kétszerannyi angolnát szállít a terimpex külföldre mint 1972-ben, összesen 50-60 tonnányit.

az edesvizi élőhalak szállítása rendkívül gondos előkészítést igényel. rendszerint halszállító vagonokba, ujabban pedig kamionokba is összegyűjtik, egy-egy tehervagon medencéibe csaknem 100 mázsa élőhalat raknak. egyébként a fogas még néhány évvel ezelőtt fontos exportcikknek számított. ma már azonban - bár az igény továbbra is jelentős - a terimpex nem szállít fogast, mert a hazai fogyasztás megnőtt, s e halfajta tenyésztése nem fejlődik megfelelően.

a terimpex importál is halat a hazai igényeknek megfelelően. igaz - bár van elegendő, nem vagyunk, haleyökk. érdekes és elgondolkoztató adat, hogy a fehérjében rendkívül dúsz tápláló és mégsem hizlalóhalakból az egy főre eső évi fogyasztás magyarországon jelenleg alig két kilogramm, míg a legtöbb európai államban 20-22 kilogramm. ebben az évben egyébként 2000-2500 tonna fagyasztott halárut vásárolunk dániából, norvégiából, franciaországból és belgiumból./mti/

bb. 6. a stomatológiai és az onkológiai hálózat együttműködése
1 vt/fk/h1/11 hgy 1973. július 13.

a szájjüregi daganatok és a rosszindulatú elfajulással fenyegető elváltozások kellő időben történő felismerése, gyógykezelése érdekében az onkológiai és a stomatológiai hálózat között jó együttműködés alakult ki.
/folyt.köv./

- 5 -

M

bb. 6./ a stomatológiai ... folyt./ 11

az eddig szerzett tapasztalatok szükségessé teszik a közös munka továbbfejlesztését, még eredményesebbé tételét. Mindebben fontos szerepe van a betegirányítás ésszerűbb megszervezésének.

az intézkedésekről a központi stomatológiai intézetben kért tájékoztatást az mti munkatársa. elmondották, hogy a fogászati hálózat orvosai minden új beteget stomato-onkológiai vizsgálatban részesítenek. ha daganatos vagy rosszindulatú elfajulásra hajlamos illetve erre csak gyanus elváltozást észlelnek, a beteget a megyei vagy területi stomatológus főorvoshoz vagy az általa kijelölt szakorvoshoz irányítják. az ilyen betegeknek szájüregi próba-kimetszés és műtét csak olyan intézetben végezhető, ahol lehetőség van a korszerű komplex kezelésre és utókezelésre, továbbá stomatológusból, onkológusból, pathológusból és onko-radiológusból álló konzultációs munkacsoport működik. próbakimetszést az említett betegeknek csak a konzultációs munkacsoport véleménye alapján végezhetnek. ilyen munkacsoportok budapesten a semmelweis orvostudományi egyetem szájsebészeti és fogászati klinikáján valamint a jános kórházban, vidéken pedig debrecenben, miskolcon, pécsen, szegeden és szombathelyen alakultak.

közölték azt is, hogy az országos onkológiai intézettel közösen a stomatológiai és onkológiai hálózat részére a betegvizsgálat módszereire és szempontjaira vonatkozó irányelveket dolgoztak ki. ezek előírják: minden fogorvos köteles a rendelésen megjelenő valamennyi új betegnél - panaszaitól függetlenül - megtekinteni a szájat és környékét. abban az esetben, ha fekélyes daganatos rosszindulatúvá fajulható, vagy arra gyanus elváltozást észlel, el kell végeznie a beteg további alapos vizsgálatát.

ha az így észlelt kórkép onkológiai jellegű, avagy ennek gyanúját rövid időközben megismételt vizsgálat sem zárja ki, határozottan, akkor - minden további beavatkozás mellőzésével - a beteget írásos beutalással a megyei stomatológus főorvoshoz, illetőleg az általa kijelölt szakorvosokhoz kell küldeni. abban az esetben, ha a kórkép nem onkológiai jellegű, de a fogorvos megítélése szerint a kezelés különleges felszerelést és jártasságot igényel, a beteget szájbeteg- vagy szájsebészeti osztályra irányítják./mti/

- 6 -

bb. 7. az ország egyik legnagyobb és legszebb terének rekonstrukciója

vid 11. cz

1973. július 13.

szegeden, mintegy nyolc millió forintot fordítottak az ország egyik legszebb, s legnagyobb - több mint 50 000 négyzetméteres - tere, a széchenyi tér rekonstrukciójára. megkezdődött az újjáépített részek műszaki átadása. a jellegzetes tornyos tanácsházával, s más impozáns épületekkel övezett tér, évszázados platánfasoraival, a város centrumát, korzóját, nagygyűlések színhelyét is képezi. felújításának kezdete lényegében egybeesik a szabadtéri játékok másfél évtizede kezdődött felújításával. azóta éjszakai diszvilágítás mellett gyönyörködnek a látogatók a parktűkrök virágaiban, fáiban, a szobrokban, szökőkutakban, s a tanácsháza épületében, emellett hatalmas „világító tornyok”, sora áraszt nappali fényt. most, az idei ünnepi hetek idejére befejeződött rekonstrukció alkalmával kijavították a csaknem évszázados csatornahálózatot majd a felszínen, a meggyorsult közlekedési ritmusnak megfelelően átépítették az utahálózatot, a központi villamosmegállóhelyet. a villamoskocsik által kapcsolható közlekedési lámpákat helyezték el, a tér más részén pedig kialakították a város tizezők, automata lámparendszerrel irányított közlekedési centrumát. a járműforgalom veggyorsítása mellett mintegy 100 gépkocsi parkolására alkalmas helyet is kialakítottak a tér két oldalán./mti/

bb. 9. honfoglaláskori temetőt tártak fel öreglakon

vid ká/11 hgy

1973. július 13.

a somogy megyei öreglak községben dr. magyar kálmán muzeológus nagyobb kiterjedésű honfoglaláskori temető hat sírját tártak fel. az egy gyermek és öt felnőtt sír leletanyaga fontos adatokkal szolgál. az egyik sírban fülkarikákat vaskézt és állatcsont maradványokat találtak. a másik sírből bronzveretes bőrdmarmaradvány került elő. a bronzcskón megfigyelhetők a kés, kova és a csiholó rögök nyomai. az értékes leletek restaurálása megkezdődött./mti/

- 7 -

bb. 8. új magyar tévéjátékok a képernyőn - háromrészes film zry-
nyiről

i nm/gk/hi/il hgy

1973. július 13.

A nyári tévéújsorban sem hiányoznak majd a képernyőről a té-
véjátékok sem. közöttük különösen sok a magyar alkotás. nagy ér-
deklődésre tartható számot örsi ferenc zrynyi miklósról írt
háromrészes filmje, amely a költő zrynyit pályája csúcán mutat-
ja be. az udvar és egész európa a győztes hadvezért ünnepli, de
a veszély elmúltával megindul ellene a vad intrikálás még a ma-
gyar urak részéről is. zrynyi önzetlen és áldozatra kész hazafi-
ságával egyre inkább magára marad, s amikor végül a nemesség rá-
döbben, hogy az orszgot kiszolgáltatta a császári ház érdekeinek,
már késő: bekövetkezik a tragédia. a játék főbb szereplői: bes-
senyei ferenc, ruttkai éva, bitskey tiber, bara margit, bánffy
györgy, koncz gábor. kétrészes politikai krimi pintér istván és
szabó lászló „különös vadászata”, -a. a történet egy magyar disz-
szidensből nyugati ügynökké vált és szabotőr feladattal magyarorszá-
gra küldött figuráról és a magyar elhárítás harcáról szól. a
rendező kigyós sándor, nagyobb feladatot bízott némethy ferencre,
kalocsai miklósról, horváth sándorra, dózsa lászlóra, horváth ti-
vadarra.

galgóczi erzsébet „bizonyíték nélkül”, című tévéjátéka, a-
melyet kabay barna rendezett a tanácsköztársaság napjaiban ját-
szódik, és azt példázta, hogyan válik egy fiatal szájhősből tu-
datos forradalmár, aki végül vállalja a soha el nem követett
tette. főbb szereplők: paudits béla, ruttkai éva, darvas iván,
gobbi hilda, bálint andrás, csikos gábor. a második világháború
éveibe kalauzol jávor öttő „felhők”, címmel bemutatás-
ra kerülő két novellája. közös sajátosságuk hogy kiélezett hely-
zetben állítják középpontba az emberi értékek megőrzésének kü-
lönöző módjait. a játékokban tomanek nándort szemere verát, kör-
mendi jánost páger antalt, szilágyi tiberit láthatjuk

ugyancsak a második világháború vége felét játszódik sala-
mon páál „állomás”, című tévéjátéka, amelyben a főbb szerepeket
gábor miklós, mensáros lászló, vass éva, bozóky istván és kő-
halmi attila alakítja.

a felszabadulás előestéjének sajátos költői látomása déry
tiber „alvilági játékok”, című tévéjátéka, amelyet dömlky já-
nos visz képernyőre. a közreműködők között találjuk pártos er-
zsébet, páfókós irmát, gobbi hildát, pálos zeuzsát, és csákányi
lászlót, madaras józsefet és másokat.

/folt.köv./

M-

- 8 -

bb. 8./ új magyar folyt./ il

a híres varsói felkelést megelőző órákba vezet el a „len-
gyel ballada”, című tévéjáték, amelyet szőnyi g. sándor rendez
csomós marival, andai györgyvel, györki istvánnal, halmágyi sán-
dorral, huszár lászlóval, szombathy gyulával a főbb szerepek-
ben. a más-más indíttatású és szándéku emberek a felkelés kitö-
résének pillanatában közösen indulnak a nácik elleni harcba,
s bár sorsuk minden bizonnyal a halál lesz, vállalják feladatu-
kat./mti/

bb. 10. egyre több a jogtalan fuvarozás - növekszik a birság-
összeg is

i don/hi/il hgy

1973. július 13.

a fővárosban az élelmiszerhamisítási, valamint a gépjármű-
vek menetkormányával kapcsolatosan elkövetett szabálysértéseket
az v. kerületi tanács központi szabálysértési csoportja bírálja
el. az ilyen jellegű szabálysértések alakulását vizsgálta leg-
utóbbi ülésén a tanács végrehajtó bizottsága. megállapította: é-
lelmiszerhamisítás miatt egyre kevesebb feljelentés érkezik a
tanácsokhoz. ebben jelentős része van a modern technikának, az
élelmiszereket gyártó vállalatok ugyanis - mint például a teji-
pári és a sütőipari vállalat - ma már korszerű gépsorok, beren-
dezése segítségével állítják elő, hozzák forgalomba termékeiket,
ami szinte teljesen kizárja a visszaéléseket, élelmiszer-hamisi-
tásokat.

a szabálysértési ügyekintézésében a tanácsok munkáját köny-
nyíti az az új eljárás, hogy az államközjegészségügyi felügyelet
és az állami kereskedelmi felügyelőség saját hatáskörében bírál-
ja el az általa felderített szabálysértéseket. sok éves tapaszt-
alat alapján a végrehajtó bizottság mégis azt állapította meg,
hogy nemcsak a visszaélések száma, csökkent, hanem a ellenőrzés
is. „illetve nem elég rendszeres ez a munka”, s az ellenőrzést
jövőben - a vásárlók érdekében - fokozni kell.

a közlekedési szabálysértési ügyek száma viszont - mint a
vb. megállapította - esztendőről esztendőre emelkedik. külö-
nösen gyakori a menetlevelek szabálytalan kitöltése a jogtalan
fuvarozás valamint az állami tulajdonban lévő tehergépkö-
csik vezetői által szállítás közben elkövetett visszaélések miatt
indított szabálysértési eljárás. az elmúlt esztendőkből az ilyen
ügyekben kiszabott pénzbírság összege nőtt ugyan/1968-ban átlago-
san 200, 1969-ben 326, 1970-ben 337, 1971-ben 363, tavaly pedig
397 forintba került egy-egy fekete fuvar, mégis a hatásosabb
visszatartás érdekében a kiszabott bírság összegét tovább kell emel-
ni hangsúlyozták az ülésen. /mti/

- 9 -

bb 11. élénkülő idegenforgalom - bolgár turisták a balaton partján

1 kg/pá szb ie la

1973. július 13.

a nyári meleg visszatéréssel megélénkült az ország idegenforgalma, a határátkelőhelyeken hosszú sorokban érkeznek az autós turisták, nyüzsgőbb az élet a pályaudvarokon is.

a magyar hotels szállodáinak 4500 budapesti helye már csaknem mind elkelt.

a balaton is benépesült, az ndk-ból és csehszlovákiából érkező üdülőkön kívül a szokásosnál jóval több a bolgár nyaraló. többségük szállodákban vagy a még félig üres kempingekben lakik. a tavalyinál ellenben kevesebben keresték fel eddig a nyugatki országok turistái a balatont, a nagyobb forgalom hegyes-halom felől csak a hónap második felétől várható. a jövő héten az nszk-ból érkezik nagyobb autókarakaván, amely a balatonon kívül a hortobágyra és több vidéki városba is ellátogat

a volán autóbusz-parkja is „bevetésre”, kész, naponta 300-350 különbusz szállítja a külföldi vendégeket a különféle programokra és országjárásra. /mti/

--

bb 12. az építőanyagkereskedelem országos ellenőrzésének tapasztalatai

1 kf/pá szb ie la

1973. július 13.

az országos kereskedelmi főfelügyelőségen most összesítették az építőanyagkereskedelemben tartott országos ellenőrzés tapasztalatait. az okf az építőanyagipari minőségvizsgáló intézettel, valamint az érintett megyei tanácsok szakembereivel és a társadalmi ellenőrök bevonásával 11 megye 122 kereskedelmi vállalatánál és szövetkezeténél, továbbá 37 ipari üzemében vizsgálta az építőanyag-ellátás, értékesítés helyzetét, a korábbi ellenőrzések során hozott intézkedések végrehajtását, az árképzést és a forgalomba kerülő építőanyagok minőségét.

a vizsgálat megállapította egyebek között, hogy a felsőszintű és a helyi intézkedések hatására örvendetesen javult az építőanyagellátás, s ez nagyban javította a kereslet és a kínálat összhangját. az ellenőrök meglelégedéssel vették tudomásul azt is, hogy a korábbi javaslataik nyomán szervezett szakmai tanfolyamok eredményeként, elsősorban az állami kereskedelemben, javult az átvevő munka színvonala, növekedtek a szállítókkal szemben érvényesített igények. ugyanakkor a vállalatok egy részénél, s főleg a szövetkezeteknél a szakképzettség hiányára vezethetők vissza a fogyasztói érdekeket sértő cselekmények.

megállapították, hogy az év eleji árintézkedések kedvezően befolyásolták a termelést. több parketta került forgalomba, megszűnt a tetőfedő pala, a vasbetongerenda hiánycikk jellege, megnőtt a téglá termelése, s lényegében a mész, az azbeszt-cement lefolyócső és a padlóburkolólap kivételével megfelelő az építőanyag-ellátás.

/folyt.köv./

bb 12. /az építőanyagkereskedelem... 1. folyt./-szb

nem ilyen kedvező a helyzet az árképzésnél és a minőség-nél. az építőanyagok bonyolult árképzési rendszere miatt egy-egy cikk árát például a beszerzés, az értékesítés helyétől, stb. függően többféle módszerrel kell megállapítani. a tüzeép vállalatoknál hozzáértő, jól képzett szakemberek foglalkoznak az árképzéssel, mégis előfordult, hogy a vizsgált tíz vállalat közül háromnál tetemes árdragítást észleltek helytelen árképzés, hibás árki-alkítás miatt. a legtöbb problémát az okozza, hogy az árengedményeket nem adják tovább a vásárlóknak, felcserélik, helytelenül minősítik a különféle termékeket, hibáiban számolnak és mérnek, s nem megfelelően tájékoztatják a vásárlókat. az árszabálytalanságok többségét a szövetkezeti telepeken tapasztalták.

hasonlóan sok gondot okoz még mindig a kereskedelmi vállalatoknál az áruátvétel. a szerződésekből rögzített minőségi kikötéseket nem mindig kéri számon, jóllehet a kereskedelem minőségi reklamációját a termelők a legtöbb esetben vita nélkül elfogadják. joggal kifogásolták az ellenőrök azt is, hogy bár minden forgalomba hozott építőanyagért a kereskedelmi vállalatok felelnek, nagyon ritkán ellenőrzik a gyártóüzemben az áruk minőségét. megállapították azt is, hogy sok esetben a rossz tárolási körülmények rontják főleg a faárúk, az ajtók, az ablakok minőségét.

az ellenőrzések után a feltárt hiányosságokat, a kifogásolt áron történő értékesítést, a helytelen árképzést megszüntették, sok helytelenül árazott terméket átminősítettek, leértékeltek, s a szabálytalanságot elkövető személyeket felelősségre vonták. 57 esetben róttak ki pénzbírságot, 13 vállalati eljárást indítottak és 18 büntető feljelentést tettek az ellenőrök; 2 millió forint többletbevételt vontak el a vállalatoktól, 1,1 millió forint értékű készletet átáraztak, s a megállapítható esetekben összesen több mint félmillió forinttal kártalanították a vásárlókat.

az okf a vizsgálat alapján kétnapos, árubemutatóval egybekötött szakmai továbbképzést szervezett, s a tapasztalatokról átfogó intézkedést adott ki valamennyi építőanyag-árusítással foglalkozó kereskedelmi vállalatnak, szövetkezetnek. /mti/

--

8.08/szb

Tokols

-11-

bb.13. terménytároló gumifóliából - ártámogatás a 30 vagonnál kisebb magtárak építéséhez

1 jf/mm/p ie la

1973. július 13.

a gabona tröszt vállalatai a tészekkel és az állami gazdaságokkal bértárolásra kötnek szerződést, hogy elhelyezhessék az ideai gabonatermést, a vállalatnak ugyanis nincsen elegendő raktára. sokat javít a helyzeten, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek - egy újabb rendelkezés előnyeit kihasználva - soronkívül állami támogatással raktárakat építhetnek. a gazdaságok részéről máris nagy az érdeklődés a 30 vagonnál kisebb, nem ideiglenes megoldású szemestermény-tárolók beruházása iránt; ehhez ugyanis 30 százalékos ártámogatást igényelhetnek, ha az építést augusztus 15-ig megkezdik és legkésőbb december 31-ig be is fejezik. az ártámogatás eléréséhez nem kell mellékelni a gazdaságoknak az alaprajzot, és további előny, hogy a benyújtott kérelmeket az illetékes pénzügyi szervek soronkívül elintézik.

a tárolókat előregyártott elemekből lehet felépíteni. a gazdaságok egész sor tipustervből válogathatnak. újszerű megoldás a zárt gumifóliából álló szemestermény-tároló, az úgynevezett gumisiló, felállítását a taurus gumipari vállalat rövid határidőre vállalja. korszerű gyorsan kivitelezhető építményeket kínál az agrober tervdokumentációja is ./mtl/

bb.14. nagyobb törődés az új generációval - az ifjúsági törvény a gyakorlatban

ö vid/pr/mm/p ká hgy

1973. július 13.

jóllehet még két esztendeje sincs, hogy az országgyűlés megalkotta az ifjúsági törvényt, a gyakorlatban már érezhetően kamatoznak a magasszintű paragrafusok. a törvényt követően kormányhatározat, majd 18 miniszteri rendelet, utasítás látott napvilágot: megszületett tehát minden olyan jogforrás amely „hivatalos”, szabályozását adja, adhatja annak a nagylelegzetű munkának, amit legegyszerűbben így lehet megfogalmazni: nagyobb törődés az új generációval, fokozottabb társadalmi felelősség az új nemzedékért. a tárcaszintű jogszabályokat követve mindenütt elkészültek a vállalati, üzemi intézkedési tervek, azok a helyi programok, amelyek már konkrét formában jelölik meg a feladatokat, tennivalókat. megfelelnek-e ezek a vállalati intézkedési tervek tartalmukban és formájukban a várakozásnak, jó eszközök-e ahhoz, hogy az mszmp ifjúságpolitikai határozatának szellemében munkálkodhassanak a fiatalok ügyének felelősei? - erre keresték a választ a magyar távirati iroda megyei tudósítói.

/folyt köv ./
7.55/p

-12-

Telotr

bb.14. nagyobb törődés.....folyt /p

az ifjúságról szóló törvény vállalati intézkedési terve - a jogok, kedvezmények, köteleességek írásos dokumentuma - másfélezer dolgozót érint baranya megye legnagyobb könnyűipari üzemében, a pécsi késztyűgyárban. az intézkedési terv kimondja: a fiataloknak lehetőséget kell teremteni arra, hogy véleményt nyilvánítsanak a vállalat munkájáról, a közvetlen termelési feladatokról, ezért évenként két-három alkalommal össze kell hívni az ifjúsági fórumot. biztosítják a feltételeket a továbbképzéshez, továbbtanuláshoz is: az idén például 70-en tanulnak középfokú iskolákban, közülük 38 fiú és lány most szerezte meg a bőrkonfekció-ipari technikai képesítést. jelentős kedvezmény, hogy a tanulók egyműszakos beosztást kapnak. a vállalat balatoni üdülője a nyári szezon egy turnusában mindig a legjobb tanulmányi és termelési eredményt elért ipari tanulók birodalma. megszervezték a szakmai tanácsadást is: a legjobb munkafogások, módszerek megismertetése már mérhető eredményeket hoz, 20-30 százalékos teljesítményjavulást. a vállalat - lehetőségeihez mérten - hozzájárul a fiatalok családalapítási, lakásépítési gondjaik enyhítéséhez: az idén egymillió forintot biztosítottak ilyen célra.

az ózdi kohászati üzemek gazdasági vezetői együttműködési tervet dolgoztak ki az üzemi kisz-bizottsággal, irásba foglalták a fiatalok erkölcsi és politikai nevelésének feladatait, munkájuk elismerésének módjait, szakmai fejlődésük, továbbtanulásuk lehetőségeit. a közösen kidolgozott irányelvek megvalósításának figyelemmel kísérésére ifjúsági tanácsot hívtak életre, amely beszámoltatja az üzemek vezetőit végzett munkájukról. a gyáróriásban kollektív szerződés biztosítja, miként részesülhetnek a nyereségjutalomban a levizsgázott szakmunkástanulók, s díjazták a munkaversenyben kiváló eredményeket elért fiatalokat is. jelenleg vállalati ösztöndíjjal 139-en tanulnak különböző oktatási intézményekben, s a fiatalok 44 százaléka kapott az elmúlt esztendőben kamatmentes, hosszulejáratu hitelt lakásvásárlásra, házépítésre. a helyi béke szállóban „albérlési részleget”, alakítottak ki, ahol hét fiatal házaspár talált ideiglenes otthonra. az ózdi ifjak erkölcsi megbecsülését mutatja, hogy az elmúlt két esztendőben 227-en részesültek vállalati, 15-en pedig ifjúsági kitüntetésben.

/folyt köv ./
8.05/p

Telotr

-13-

bb.14. nagyobb törődés2.folyt /p

a bolyi állami gazdaságban erkölcsileg, anyagilag is méltányolják a fiatalok jó munkáját : az állami gazdaságban minden harmadik vezető még a fiatal korosztályhoz tartozik. az igazgató kikéri a kisz-csucsvezetőség véleményét minden, az új nemzedéket érintő kérdésben, s a gyakornokok állami fizetését - ha részolgnak- 400-800 forinttal egészíti ki a gazdaság. a kezdő szakmunkások alapórabérét - tanulmányi eredményüktől függően -8-9 forintban állapították meg, s csak jelképes térítést kell fizetni a bőséges üzemi ebédért az ipari tanulóknak. a lakásépítők a részesezési alapból 5-15 ezer forint vissza nem fizetendő segélyre és 20 ezer forint kamatmentes kölcsönre jogosultak.

a tiszamenti vegyi művekben már az ifjúsági törvény megjelenése előtt sokat tettek a fiatalokért - érthető, hiszen minden harmadik dolgozójuk még husz éves - így csupán bizonyos részfeladatokat kell írásba foglalniok. megvizsgálják például a bejáró, a munkásszállón vagy albérlésben lakó, illetve a csökkent munkaképességű fiatal dolgozók élet-és munkakörülményeit, s ez a felmérés a szociális juttatások, támogatások igazságos elosztását segíti majd. a tiszamenti vegyi művekben évente másfél-kétfélmillió forintot költenek lakásvásárlásra - a tavaly vett 21 új otthon közül 17-et fiatalok kaptak. a gyárban működő két éves szakmunkásképző iskolában az idén harminchatan végeztek, a technikusai átképző tanfolyamra pedig 67-en jelentkeztek.

a győri magyar vagon-és gépgyár új gyáregységeinek korszerű berendezéseikhez mind több hozzáértő szakmunkás, technikus, mérnök kell - ez a felismerés tükröződik a vállalati intézkedési tervben is. a tanuló fiatalok például szakmunkás bizonyítványuk megszerzéséig 250-400 forint ösztöndíjat kapnak havonta, s egyedi elbírálás alapján jelentős anyagi támogatásban részesülnek a felsőfokú oktatási intézmények nappali, esti és levelező tagozatain tanuló gyáriak is. azoknak a fiatal szakembereknek, akik szakmérnöki, gazdasági mérnöki tanulmányokat folytatnak és legalább 4-es átlagot érnek el, a vállalat megtéríti tandíjukat. fontos tétel az intézkedési tervnek, hogy a vállalat közép -és közvetlen termelést irányító vezetőinek minősítésekor értékelik: segíti-e a fiatalokat, megfelelően foglalkozik-e szakmai nevelésükkel, meghallgatja-e javaslataikat./mti/

8.10/p

-14-

Tókol

bb.15. kétszáz ezer négyzetméter alapszövet a subaszönyegekhez
vid/p ká hgy 1973. július 13.

a kenderfonó és szövőipari vállalatnál a nemrégiben felszerelt szintetikus műanyagfeldolgozó gépsoron, valamint a hálógyártásra beszerzett különleges hurkológépekkel a kézi-munkához háziasszonyok kívánságára, úgynevezett kongrát is készítenek. ez az anyag, mint ismeretes, a divatos subaszönyegek készítésének nélkülözhetetlen kelléke, alapszövege. a szintetikus anyagból készült kongré mintaszállítványait az üzletekben gyorsan megvásárolták, így a vállalat most átállt a tömeges gyártásra. az év végéig mintegy 200.000 négyzetméter kongrát gyártanak. /mti/

bb.16. munkában a növényvédelmi lánc a balaton partján
vid/p ká hgy 1973. július 13.

veszprém megyében, csopak, somló, badacsony történelmi borvidékein július elején megkezdődött a tarka szőlómoly második nemzedékének rajzása. a szőlómoly hernyók tömeges megjelenése - a veszprém megyei növényvédő állomás előrejelzése szerint - július 15 és 20 között várható. ez az időpont a legkedvezőbb a védekezésre.

az előrejelző állomások állandóan szemmel tartják a balatoni szőlőket és 5-6 nappal korábban előre tájékoztatják a termelőket a kártevők várható megjelenéséről és a növényvédőszeres helyes alkalmazásáról./mti/

bb.18. az ország egyik legnagyobb és legkorszerűbb kenyérgyára épül pécsen

vid/ká/p hgy 1973. július 13.

pécsen 100 millió forintos beruházással megkezdték a kenyérgyár építését, amely az ország egyik legnagyobb és legkorszerűbb sütőipari üzemé lesz. a multból örökölt kicsiny, elavult pékségek ugyanis egyre nehezebben tudják ellátni a 160 ezer lakosú várost. pécs keleti részén már alapozzák a száz méter hosszú üzemcsarnokot, amelyben három termelővonal működik majd. a jugoszláv technológiájuk kenyérgyár naponta 48 tonna különféle pékárut állít elő. a magyas fokan automatizált üzem nem szennyezi pécs levegőjét : kemencéit gázzal fűtik, egyelőre városi gázzal, később pedig földgázzal. a terv szerint 1975 végén kerül ki az első kenyér az új üzemből./mti/

8.25/p

-15-

Tóll

bb.17. Öreg hajó jubileuma - fél évszázadot szolgált a nádor kotróhajó

vid/p -cz

1973. július 13.

a tiszta alsó szakaszán dolgozik é ország egyik legöregebb kotróhajója, amely még a 20-as évek elején készült. akkor a nádor nevet kapta, később fk-126-os jelzéssel látták el, amit ma is visel. kerek fél évszázadot szolgált különböző állomáshelyeken, többek között a balatonon és avelencei tavon is. jelenleg a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat szegedi kirendeltségének körzetében az algyői szénhidrogén medence egyik csővezetékének készít ágyazatot a folyómederben. óránként 40 köbméter iszapot emel ki úgy, hogy a vizes homokot egy vastag csövön keresztül szivattyú nyomja ki a partjára.

ma már egyedüli típusú kotróhajó érdekessége, hogy az elején, az orr-részen helyezkedik el a forgószámlayon mozgatható, 36 vederből álló merítéksor. az idén dolgozik utóljára a 24 méter hosszú, 8 méter széles régi típusú kotró. jövőre „nyugdíjba vonul”, és egyes berendezései - amelyeket ma már nem gyártanak - múzeumba kerülnek./mti/

bb.20. parkettaüzem épül csibrákon

vid/p ká hgy

1973. július 13.

csibrák, a kis tolna megyei község fokozatosan iparosodik. a faluban fagyártmány üzemét alakított ki a gyulai állami erdő-és vadgazdaság, s az üzemi most mintegy négy millió forint beruházásból tovább bővítik. egy régi gazdasági épület átalakításával új parkettaüzem, továbbá nagyteljesítményű füstgázos szárítókamra és generátorház építését kezdték meg. üzembe helyeztek egy szovjet gyártmányú új gátfűrészt is. a korszerű elektromos berendezés gombnyomásra, hidraulikával működik.

a kibővített üzemben megkészszerzik az eddigi termelést.

Évente mintegy százezer négyzetméter kész parkettát gyártanak majd ./mti/

0.30/p

Tolló

-16-

bb 19. Laboratórium a csongrád megyei vendéglátónál

vid szb -cz

1973. július 13.

a nyári ünnepei hetek idején félmilliónyi hazai és külföldi turistát fogadó szeged és környéke több mint 200 vendéglőjében, éttermében felszolgált ételek, italok jó minőségére különösen nagy gondot fordít a csongrád megyei vendéglátó vállalat. nemrégiben valóságos vendéglátó-gyárat létesítettek szegeden. a korszerűen felszerelt központi hentesüzemből látják el a vendéglőket félkész hússal, fóliában süthető „házikolbásszal”, mellette a cukrászüzem „óriáskemencéjében”, évente legalább ötmillió darab krémet, tortát és más cukrászsüteményt készítenek. ebben a központi üzemből most korszerűen felszerelt laboratóriumot létesítettek, ahol megfelelő műszerek, gépek, lombikok segítségével vegyelemzéssel ellenőrizhetik, hogy a vendéglőkbe kiszállított nyersanyagból elegendő pirospaprika kerül-e a háláslebe, kielégítő-e a felszolgált feketekávék szárazanyagtartalma, ugyanakkor esetleg nem túlzott mértékű-e a szódaizadag a nagyfröccsökben. a rendszeres laboratóriumi ellenőrzéssel is öregbíteni kívánják a szegedkörnyéki vendéglátás jó hírnevét./mti/

bb 21. bemutatkozik a körös vidék ipar-és mezőgazdasága - kiállítást és vásárt rendeznek békéscsabán

vid-ká szb hgy

1973. július 13.

augusztus 10 és 20 között békéscsabán rendezik meg a körös megyei ipari és mezőgazdasági kiállítást, illetve vásárt. a körös vidék csaknem száz ipari és mezőgazdasági üzem vonultatja fel termékeit. egyebek között új szerszámgepeket, gázkazánokat, üvegipari termékeket, mezőgazdasági kisgépeket mutatnak be, bútorokat, kézi csomózású perzsa szőnyegeket, szőtteket, divatos kötöttolmikat, cipőket kínálnak eladásra. az élelmiszeripar hűtőipari és konzervgyári termékekkel, tejtermékekkel, csabai és gyulai kolbásszal jelentkezik. ott lesznek a kiállításon a megye legkiválóbb mezőgazdasági üzei. /mti/

bb 22. a hazai növényvédőszer kutatás központja lesz a nehézvegyipari kutató intézet - nagyszabású fejlesztési program

vid-ká szb hgy

1973. július 13.

a rohamosan fejlődő hazai növényvédőszer ipar tudományos bázisa lesz a veszprémi nehézvegyipari kutató intézet, amelyben a nehézipari minisztérium és az országos műszaki fejlesztési bizottság támogatásával, új osztályokat, kutató laboratóriumokat hoznak létre. /folyt.köv./

Tolló

-17-

bb 23. /a magyar- finn... 1. folyt./-szb

- utunkkal kapcsolatban még szeretném megjegyezni, hogy a népek, a lakosság kapcsolatának nagy fontosságát, úgy látszik, a finn kormánykörök is felismerték. ennek egyik jele az, hogy nagyon fontosnak tartotta a delegációnk fogadását maga kekkonen elnök. ő egyébként amikor felkérték a barátsági hét fővédnökévé, nemcsak hogy örömmel tett eleget ennek a kérésnek, hanem - mint elmondta - zokon is vette volna, ha lehetséges fővédnökként nem éppen őrá gondolnák. ugyancsak jelentősnek tartom, hogy a finn-magyar barátsági hét helsinki záró nagygyűlésén a vendéglátó ország miniszterelnöke mondott beszédet, nemzetközi vonatkozásban is jelentős megnyilatkozásokat téve.

- még annyit: úgy érzem, természetes volt, hogy péter jános a külügyminiszterek tanácskozásán követendő példaként állította európa népei elé a finn-magyar baráti kapcsolatokat, barátsági hetek sorozatát, testvérvárosaink kapcsolatát. természetesen a magyar népnek más népekkel és országokkal való kapcsolata más lesz, mint a magyar- finn barátság, de maga az a tény, hogy a kapcsolatokat ápolni kell egymással akár különböző társadalmi berendezkedésű országoknak is - ez feltétlenül meglevő és helyes követelmény. ezért is örülünk annak, hogy külügyminiszterünk ezt a témát európa közvéleménye elé vitte.

- mivel a barátsági hét éppen egybeesett az európai biztonsági konferencia induló értekezletével, finnország kormánykörei és nem-kormánykerői is felfigyeltek finnország és magyarország viszonyára. ez emcsak a finn köztársasági elnöknek az egész barátsági héttel kapcsolatos álláspontjában jut kifejezésre, hanem abban is, hogy a hét során négy miniszter adott fogadást, illetve vacsorát politikai delegációnk tiszteletére, és a pártokkal való tárgyalásokon is részt vett az egyes pártok részéről több miniszter. zárta nyilatkozatát bencsik istván.

x x x

a finnországból hazaérkezett politikai delegációt a reptéren a hazafias népfront országos tanácsa képviselőjében két titkár dr. molnár béla és szentistványi gyuláné, az országos béketanács képviselőjében sebestyén nándorné főtitkár fogadta.

x x x

rónai rudolf, hazánk helsinki nagykövete a finnországban járt 300 tagu magyar küldöttség tiszteletére csütörtökön este a nagykövetségen fogadást adott. megjelent kalevi sorsa miniszterelnök, továbbá a kormány több tagja, kaarina virolainen, a finn-magyar társaság elnöke, ott voltak a politikai pártok vezetői.

/mti/

9.43/szb

To 1120

--

-20-

bb.24. automata szövődét adtak át a pamutnyomóipari vállalatnál
t ni /fk/p hgy 1973. július 13.

pénteken adta át dr. bakos zsigmond miniszterhelyettes a pamutnyomóipari vállalat magyar pamutipar gyáregységében az új automata szövődét. az átadási ünnepség keretében széll sándor igazgató ismertette a gyár történetét és méltatta a rekonstrukció jelentőségét. tatár józsef, a pamutnyomóipari vállalat vezérigazgatója kitüntetések és jutalmakat adott át az építésben és a szerelésben kitűnt dolgozóknak és szocialista brigádnak.

az automata szövődét 1970-ben kezdték építeni és 1972. februárjától érkeztek folyamatosan a szovjetunióból a széles automata szövögépek. a hozzájuk tartozó ládatár a textilipari kutató intézet szabadalma, gyártásukat pedig a metefém ktsz oldotta meg. a 123 millió forintos beruházásból 42 milliót fordítottak az üzemcsarnok átalakítására, a benne felállított gépek 81 millió forintba kerültek.

az új üzemrész jelentőségét bizonyítja, hogy már jövőre megközelíti az 1970-es termelési szintet, de az üzemben 500 dolgozó helyett mindössze 200 produkálja a 22 és félmillió négyzetméter termelést. lényegesen könnyebb lett a dolgozók munkája is és emellett a központi bérintézkedéssel együtt mintegy 20 százalékos jövedelememelkedés mutatkozik.

az ünnepség végén az üzemcsarnokban dr. bakos zsigmond átvágta a nemzetiszínű szalagot a gépek előtt és a 696 darab automata szövögép megkezdte a termelést./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mái bb .1.sz.hirünk /közgazdaságról mindenkinek.../
2.bek.1.sorában a szöveg helyesen:

nyers rezső az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára... stb.

/mti/
9.40/p

To 1120

--

-21-

bb 25, közlekedési balesetek

i nm/fk szb hgy

1973. július 13.

szabálytalan helyen ment át az utcán miskolc belterületén horváth jánosné 62 éves takarítónő, helyi lakos és egy motor-kerékpár elütötte. a baleset következtében az asszony olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás áán életét veszítette. a motorkerékpáros és utasa csak könnyebb sérülést szenvedett.

cegléd határában pánczél mihály 43 éves műtős, ceglédi lakos személygépkocsijával miközben szabálytalanul előzött, áttért a baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő pótkocsis tehergépkocsival. a baleset következtében pánczél mihály a helyszínen meghalt.

vas megyében vál és sárvár között a sorompó nélküli vasúti kereszteződésben schollere herman 37 éves technikus, nszk állampolgár ittasan, figyelmenlül vezette személygépkocsiját, s a menetrend szerint közlekedő motorvonatnak ütközött. a baleset következtében a gépkocsi vezetője, valamint utasa smelik milán 39 éves ellenőr, csehszlovák állampolgár brnoi lakos a helyszínen meghalt. további két utas és a motorvonat egy utasa könnyebben sérült meg.

szabolcs-szatmár megyében gávavencsellői lakásának udvarán trembeczki mihály 73 éves tsz-járuelékost - tüzelőszállítás közben - budai ferenc 46 éves fuvaros, balsai lakos lovaskocsijával tolatás közben éy oszlophoz nyomta. az idős ember a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult. /mti/

bb 26. a hadtudományi könyvtár

mm szb hgy

1973. július 13.

július 16-tól augusztus 20-ig zárva tart. /mi/

10.42/szb

-22-

Tó 1120

bb.27. Lottó nyerőszámok

tm/p hgy

1973. július 13.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a miskolc-tapolcán megtartott 28. heti lottó sorsoláson a következő számokat húzták ki:

23, 27, 45, 76, 86.

/mti/

--

bb.28. kádár jános hazaérkezett jugoszláviából

t bc/fk/p hgy

1973. július 13.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és felesége pénteken délelőtt visszaérkezett budapestre - josp broz titónak, a jugoszláv szociálista szövetségi köztársaság és a jugoszláv kommunisták szövetsége elnökének meghívására - jugoszláviában tett baráti látogatásáról.

fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent aczél györgy, az mszmp kb titkára, németh károly, az mszmp budapesti bizottságának első titkára, a politikai bizottság tagjai, benkői andrás belügyminiszter, dr. csanádi györgy közlekedés-és postaügyi miniszter, péter jános külügyminiszter, gyenes andrás és katona istván, a kb osztályvezetői. jelen volt svetozár starcevic, a budapesti jugoszláv nagykövetség ideiglenes ügyvivője. /mti/

bb 29. Lakószoba-kiállítás szombathelyen

vid-fm szb hgy

1973. július 13.

a budapesti butoripari, a butorértékesítő, valamint a vas megyei iparcikk kereskedelmi vállalatok rendezésében pénteken szombathelyen megnyílt a „szép otthon”, című lakószoba-kiállítás. a megyeszékhelyen első ízben mutatták be a rendező vállalatok az „m”, butorcsaládot, a maja, a margit, a melinda, a marina, valamint a népfény, a varia, a bajkál nevű tetszetős lakószobákat, garnitúrákat és a nagyon keresett lehel gyermekszoba-butorokat. a kiállításon közvéleménykutatást rendeznek, hogy a látogatók javaslatait, észrevételeit figyelembe vehessék majd a butorgyárgyáznál.

a kiállításon bemutatott termékek megvásárolhatók, s már az első napon jelentős mennyiségű butor talált gazdára. /mti/

11/50szb

-23-

Tó 1345

b 30. virágzik a napraforgó szabolcsban
vid-fm szb hgy

1973. július 13.

virágzik a napraforgó, a megye hagyományos ipari növénye szabolcs-szatmár megyében. az idén a szokásosnál nagyobb területet, csaknem 17 000 hektárt vetettek be napraforgóval a szövetkezetek és az állami gazdaságok. a kótaji, ibrányi, buji határban 5-10 hektáros táblák is láthatók. a csapadékos időjárás kedvez e növény fejlődésének, s ha továbbra is lesznek esők, jó termésre számíthatnak a gazdaságok. /mti/

--

bb 31. július 15-től új forgalmi rend a margitszigeten
t -don szb -cz

1973. július 13.

hosszu vita végére tettek pontot a főváros vezetői. a népszerű margitsziget ismét eredeti funkcióját tölti be, a lakosság pihenését, üdülését szolgálja. a szigeten ugyanis új forgalmi rend lép életbe - jelentette be pénteki sajtótájékoztatóján dr. nagy rudolf, a fővárosi tanács közlekedési főigazgatóságának vezetője. az új intézkedés szerint július 15-én reggel hat órától a margitszigeten - kivéve a nagyszállóhoz és az épülő gyógyszállóhoz vezető utszakaszokat - tilos a jármű forgalom.

ennek megfelelően a személygépkocsik a sziget északi oldalán, az árpád hidon át közelíthetik meg a nagyszállót. itt mintegy 130 parkolóhely alakítanak ki. a parkolási díj egy órára egy forint. a sziget parkolóhelyein reggel hat órától este 11 óráig szabad tartózkodni. a palatinus strandot, az éttermet, a csónakházat, a szabadtéri színpadot, valamint a tenisz-stadiont autóval nem lehet megközelíteni. ezekhez a létesítményekhez vezető utvonalakra behajtani és a szigeten a parkolóhelyek kivételével megállni tilos. a palatinus strandnál levő taxiállomás megszűnik. a főváros vezetői az autótulajdonosoknak parkolóhelyül javasolják a duna két alsó rakpartját, elsősorban pedig a szigettől északra levő területet.

a margitsziget közlekedését autóbuszok bonyolítják le. a budapesti közlekedési vállalat az itteni 26-os jelzésű járatot sűriti. július 15-től a buszok számát duplájára emeli. a forgalomtól függően tartalék-járművek is készenlétben lesznek.

/folyt.köv./

12.43/szb

Tólbud

-24-

bb 31. /július 15-től... 1. folyt./-szb

a margit hidról pest irányából kizárólag a bkv autóbuszai és a taxik hajthatnak be. az engedéllyel rendelkező tehergépkocsik, valamint a városnéző, turista autóbuszok - a személygépkocsikhoz hasonlóan - az árpád hidról közelíthetik meg a szigetet.

a bkv a mikrobuszokat szintén sűriti és ha szükség lesz több kishajót állít forgalomba. rendszeres átkelőjáratok közlekednek a nagyszombat utca és a palatinus strand, a szent istván park és a casino, valamint a jászai mari tér és a casino között.

a sajtótájékoztatón egyébként elmondták, hogy a margitsziget levegőszennyezettségének további csökkentése érdekében az első elektromos autóbuszokat itt állítják forgalomba. /mti/

--

bb 32. elhunyt körmendi pál

fk szb szó -cz

1973. július 13.

körmendi pál, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a spanyolországi nemzetközi brigádok harcosa elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása július 18-én, szerdán 13 órakor lesz, a farkasréti temetőben.

mszmp vii. kerületi bizottsága
magyar partizán szövetség
lapkiadó vállalat

/mti/

--

bb 33. időjárásjelentés

szb -cz

1973. július 13.

a meteorológiai intézet jelenti július 13-án, pénteken 13 órakor:

enyhe éjszaka

szárazföldünk legnagyobb részén nincs határozott irányú és számottevő sebességű légmozgás, ezért az időjárást a helyi tényezők alakítják. közép-európában ezek közül a legjelentősebb a levegő nagy nedvességtartalma és ingatag függőleges hőmérsékleti egyensúlya, így többféle alakulnak ki záporosók, esők, helyenként zivatarok. /folyt.köv./

12.55/szb

Tólbud

-25-

bb 33. /időjárás... 1. folyt./-szb..

a hőmérséklet az évszaknak megfelelő. változásra közép-európa időjárásában a következő 36 órában nem számítunk.

hazánkban csütörtökn az északnyugati megyékben és az északkeleti határvidéken változóan felhős volt az ég és így csak 3-6 órán át sütött a nap. az ország többi részén kevesebb volt a felhő és 7-13 óras napsütést észleltek. a hőmérséklet napközben a felhősebb helyeken 24-26, máshol általában 26-30 fokig emelkedett. a dunántul déli felén, a nyugati határvidéken és az északkeleti megyékben sokfelé alakult ki zápor, zivatar. a lehullott csapadék mennyisége meghaladta a 10 millimétert, keszthelyen 16, körmendén 19, kismén 22, debrecenben 23, tokajon és nyíregyházán 25 milliméter esőt mértek. péntek hajnalra 13-18 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a dunántulon borult volt az ég, és sokfelé esett az eső. keleten kevesebb volt a felhő és eső nem hullott. 11 órára a dunántulon 16-20, máshol 21-25 fok között váltakozott a hőmérséklet.

budapesten csütörtökn a napi középhőmérséklet 22,8 fok volt, a százéves átlagnál 1,4 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, gyengén emelkedik.

a valaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 23 fok volt.

várható időjárás szombat estig: a dunántulon lassan felszakadozó felhőzet, máshol változóan felhős idő. pénteken többfelé, szombaton szórványosan előforduló eső, záporosó, zivatar. mérsékelt változó irányu, a dunántulon időnként megélenkülő északnyugati, északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet 22-27 fok között.

a duna vizállása budapestnél 245 centiméter. /mti/

bb.34. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 óráig:

p / -cz

1973. július 13.

1. a kossuth kiadó új sorozata
2. a balaton párolgása
3. a művelődési házak programja
4. helytörténeti emlékek
5. hal-export
6. astomatológiai és az onkológiai hálózat
7. tér rekonstrukció
8. új magyar tv-játékok
9. honfoglalási temető

/folyt köv ./
13.00/p

-26-

öbb.34. a belföldifolyt /p

10. a jogtalan fuvarozás
11. élenkülő idegenforgalom
12. árelenőrzés az építőanyagiparban
13. terménytárolók
14. az ifjusági törvény a gyakorlatban
15. subaszonyegek
16. növényvédelmi lánc
17. örgehajó jubileuma
18. korszerű kenyérgyár pécssett
19. laboratórium a vendéglátónál
20. parkettaüzem csibrákon
21. kiállítás és vásár békéscsabán
22. a nehézipari kutató intézetről
23. bencsik nyilatkozat
24. automata szövőde
25. közlekedési balesetek
26. a hadtudományi könyvtár
27. lottó-nyerőszámok
28. hazaérkezett kádár jános
29. lakószoba kiállítás
30. virágzik a napraforgó
31. új forgalmi rend a margitszigeten
32. elhunyt körmendi pál
33. időjárásjelentés
34. hírjegyzék./mti/

..-

bb.35. együttműködési szerződést kötött a gödöllői agrártudományi egyetem és a bábolnai állami gazdaság

vid-gö/mné/p fm -cz

1973. július 13.

öt évre szóló együttműködési szerződést kötött pénteken a gödöllői agrártudományi egyetem és a bábolnai állami gazdaság. a szerződést dr. pathó györgy, az egyetem rektora és dr. burgert róbert, az állami gazdaság vezérigazgatója írta alá. az együttműködés keretében a gazdaság vállalja: lehetővé teszi az egyetem oktatói, kutatói és hallgatói részére, hogy tájékozódjanak a gazdaság termelési tevékenységéről, ami bábolnán bemutatók, tapasztalatcsere-megbeszélések, csoportos vagy egyéni látogatások keretében, valamint a gazdaság vezetőinek az egyetemen tartandó tájékoztatói útján valósul meg. vállalja továbbá, hogy a tanszékekkel együttműködve a gazdaság termelési tevékenységét elősegítő témákban a végzős hallgatók részére diplomatervezési témákat ad ki. az egyetem viszont azt vállalja, hogy a gazdaság termelési tevékenységével összefüggő, illetve azzal kapcsolatban hozható kutatási eredményeit és szakmai ismeretait a gazdaság rendelkezésére bocsátja. közreműködnek a gazdaságban rendezendő bemutatókon, tapasztalatcsereken is./mti/

..-
-27-

10/1425

bb.36. a vállalati beruházások hatékonyabb ellenőrzéséről tárgyalt a ním vezetőinek értekezlete

t sb/mm/p ie -cz

1973. július 13.

a nehézipari minisztérium vezetői pénteki értekezletükön a távlati tervezési és beruházási főosztály előterjesztésének alapján megvitatták a vállalati beruházások tapasztalatait és meghatározták a legfontosabb tennivalókat. az előterjesztésből kitűnik, hogy az összes beruházásból a vállalati befektetések aránya a villamosenergiaiparban 49, az alumíniumkohászatban 31, a vegyiparban 36 és a bányászatban 50 százalék. vannak azonban olyan szakágazatok - az érc-és ásványbányászat, a gyógyszeripar, a kozmetika- és háztartásvegyipar, a gumipar, a festékipar és a műanyagfeldolgozóipar stb.-amelynek fejlődését csaknem teljesen a vállalati beruházások határozzák meg.

a megfigyelt 1968-72 közötti években a vállalati beruházásokra fordított összeg különösen jelentősen növekedett néhány ágazatban: a villamosenergiaiparban 42, az alumíniumiparban 58, a vegyiparban 64 százalékkal. a vizsgálatok megállapították, hogy 1969-72 között a vállalati saját alapból finanszírozott beruházások a központi célokkal összehangban fokozatosan növekedtek. a saját alap aránya a villamosenergiaiparban elérte a 85 százalékot, s a vegyiparban is megközelítette a 70 százalékos arányt. a bankhitelből megvalósított beruházások aránya átlagosan 14 százalék, de az alumíniumkohászati vállalatoknál a 60 s a gyógyszeriparban a 45 százalékos arányt is elérte.

a ním már korábbi intézkedéseiben szorgalmazta, hogy a vállalatok fejlesztési alapjukat elsősorban a folyamatban lévő beruházások befejezésére és a fennálló kötelezettségek teljesítésére használják fel. az ötmillió forintot meghaladó költségelőirányzatu vállalati beruházásokról pedig a munka megkezdése előtt legalább két hónappal hamarabb a minisztériumot is tájékoztatni kell. elkészült a vállalati beruházások jóváhagyási dokumentumának, az ugynevezett alapokmány-nak tartalmi követelményeire vonatkozó előírás is. gondot okoz azonban, hogy még nincs megnyugtatóan rendezve a vállalati beruházások folyamatos figyelése, ellenőrzése.

/folyt köv ./
13.15/p

Tóth

-28-

bb.36.a vállalatifolyt /p

a minisztérium vezetőinek értekezlete hangsúlyozta, hogy ezután gondoskodni kell a jelentősebb vállalati beruházások megfigyeléséről a döntéstől az utólagos értékelésig. ennek érdekében még az idén meg kell vizsgálni a vállalati beruházások számítógépes nyilvántartásának lehetőségét. a minisztérium vezetői utasították az előterjesztő főosztályt, hogy a legújabb intézkedések és egyéb kezdeményezések alapján kialakuló új helyzetéről legkésőbb a jövő év végéig ismét terjesszen elő részletes jelentést. /m1/

..-

bb.37. tartalékok a szakszervezeti jogok érvényesítésében - ülést tartott a bányaiipari szakszervezet központi vezetősége

t sb/fk/p ie -cz

1973. július 13.

a választott szakszervezeti testületek jogainak gyakorlásában szerzett tapasztalatokról és a további tennivalókról tárgyalt pénteken a bányaiipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége, amelyen az elnökség írásos anyagát vigh árpád titkár szóbeli beszámolója egészítette ki. az ülésen megjelent pullai árpád, az mszp központi bizottságának titkára is.

a központi vezetőség megállapította, hogy a szakszervezet számára elegendők azok a törvényes jogok, amelyeket a munka törvénykönyve biztosít, s alapvetően kedvezőnek, pozitívnak értékelte e jogok érvényesítését is. a kezdeti gyakorlatlanságok, bizonytalanságok után most már a szakszervezeti testületek mind tudatosabban és a cselekvés vezérmotívumaként érvényesítik a szakszervezeti jogokat, töltik be hatáskörüket.

a további feladat az, hogy még hatékonyabbá, tervszerűbbé tegyék a jogok érvényesítését. a hatékonyság növelésének fontos tartalékként jelölték meg, hogy a dolgozók szélesebb körű bevonásával kell megalapozni a szakszervezeti testületek döntéseit, állásfoglalásait, hogy aktívabb legyen a szakszervezeti tagság támogatása, hozzájárulása a feladatok végrehajtásához is. a vezetés megjavításának nagyon fontos tartaléka a végrehajtás körültekintő, alapos megszervezése. a szakszervezeti munka hatékonyságának tartaléka az is, ha a jogokat nem esetenként, tehát ciklikusan, hanem folyamatosan, állandóan érvényesítik, s így megalapozzák a tervszerű munkát. jó néhány szakszervezeti testület még nem ismerte fel eléggé a véleményezési jogban rejlő lehetőségeket. ne csak arra várjanak, amíg felkérik, hogy egy-egy tervezetről, intézkedésről véleményt mondjanak, hanem találjanak a korábbinál több alkalmat a kezdeményezésre is.

/folyt köv ./
13.30/p

Tóth

-29-

bb.37.tartalékok....folyt /p

az ellenőrzési jog gyakorlásának témái is viszonylag szegényesek. nem lehet megelégedni a munkavédelmi és egészségügyi, szociális intézkedések ellenőrzésével, a gazdasági és a szak szervezeti munka sokkal szélesebb körét kell átfognia az ellenőrzésnek, amely fontos alapja és kifejezője az érdekvédelemnek is./mti/

..-

bb.38. fogadás a bolgár nagykövetségen

t bc/mm/-cz

1973. július 13.

sztolov sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete a magyar-bolgár barátsági együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 25. évfordulója alkalmából fogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson részt vett apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, dr. Timár Mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. csanádi György közlekedés-és postaügyi miniszter, keserű Jánosné könnyűipari miniszter, szurdi István belkereskedelmi miniszter, marjai József külügyminiszterhelyettes, dr. Rosta Endre, a kki elnöke, s a politikai, a gazdasági és a kulturális élet számos más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is./mti/

..-

bb.39. a szerkesztőségek figyelmébe!

don/mm/p -cz

1973. július 13.

javitások a bb.31-es hírre /új forgalmi rend..../.....

a mai bb.31-es számú hírünkre /július 15-től új..../ a következő javítást adjuk: a cím helyesen szeptember 15-től új forgalmi rend a margitszigeten.

az első bekezdés 6.sorában a szöveg helyesen:

.... intézkedés szerint szeptember 15-én a margitszigeten.... stb.

a harmadik bekezdés 3.sorában a szöveg helyesen: szeptember 15-től a buszok....stb.

/mti/
13.38/p

..-
-30-

Tóth

vbb 40. végetért a 11. ipari szeminárium

vid-fm szb -cz

1973. július 13.

a kgm miskolci tüzeléstechnikai kutatóintézete, valamint az energiagazdálkodási tudományos egyesület miskolci csoportja által a miskolci nehézipari műszaki egyetemen tizenegyedik alkalommal megrendezett ipari szeminárium pénteken végetért.

a háromnapos tanácskozáson az ország különböző részeiből érkezett mintegy négyszáz szakember tájékozódott a korszerű energiahordozók - például a földgáz- és az olajtüzelésű berendezések használatáról. tizenkilenc előadás hangzott el a kohászati, valamint a különböző iparági, - többek között élelmezési, építőipari- üzemek korszerű tüzeléstechnikai berendezéseinek fejlesztéséről és üzemeltetéséről.

Tanyag

a kgm miskolci tüzeléstechnikai kutatóintézetének a korszerű tüzelőanyagok felhasználására kialakított berendezései iránti keresletet mutatja, hogy az idén azokból mintegy negyven millió forint értékben exportálnak az ndk-ba, valamint csehszlovákiába. /mti/

..-

bb 41. 30 millió forintos beruházás az állattenyésztés fejlesztésére

vid-kz szb -cz

1973. július 13.

pénteken debrecenben öt tiszántúli megye állattenyésztése számára nagyjelentőségű létesítményt adott át rendeltetésének váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes. a pallyai-úton harminc millió forintos költséggel elkészült az új korszerű mesterséges termékenyítő állomás. az állomáson száz kiváló fajta osztrák, svájci, kanadai és magyar tenyészállatot tartanak. /mti/

..-

bb 43. elhunyt bogner Lajos, nyugállományu rendőr alezredes

gk szb zs -cz

1973. július 13.

bogner Lajos nyugállományu rendőr alezredes, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje életének 59. évében elhunyt. a rendőrség saját halottjának tekinti. temetése katonai tiszteletadással július 16-án, hétfőn 15 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

mszmp VIII. kerületi bizottsága
budapesti rendőrfőkapitányság

/mti/

..-

13.55/szb

-31-

Tóth

bb 42. tájékoztató a békeerők moszkvai világkongresszusának előkészületeiről

t pr/mm szb hi -cz

1973. július 13.

Dr. Zsebők Zoltán egyetemi tanárnak, az országos béketanács alelnökének vezetésével magyar delegáció vett részt Moszkvában, az októberi - ugyancsak a szovjet fővárosban rendezendő - béke világkongresszust előkészítő második nemzetközi konzultatív találkozóán. Dr. Zsebők Zoltán pénteken arról számolt be az újságíróknak, hogy a 11. nemzetközi konzultatív találkozón 78 ország delegátusai, s 56 nemzetközi szervezet képviselői vettek részt. Valamennyien egyetértettek abban, hogy az októberi világkongresszuson résztvevők minden eddiginél nagyobb száma túlrözi azokat a mély és reményteljes, bátorító változásokat, amelyek - a tragikus háborus tüzfészkek és válság-gócok mellette ellenére - a nemzetközi helyzet fejlődésében kirajzolódnak.

Igen fontos döntése volt a konzultatív találkozóknak - huzta alá a béketanács alelnöke -, hogy a kongresszus nyitva áll minden nemzeti, regionális és nemzetközi szervezet, csoport és intézmény képviselői előtt, akik osztják a közös kívánságot: megtalálni az együttműködés módjait a tervezett napirend tárgyaliban. Romesh Chandra, a béke világtanács főtitkára a konzultatív találkozót megnyitó beszédében alá is huzta, hogy a nemzetközi légkör még soha sem volt alkalmasabb a különböző nézeteket valló szervezetek, politikai erők széleskörű összefogására a béke, a biztonság, a nemzeti függetlenség valamennyi fontos kérdésével foglalkozó kongresszus előkészítésére.

Először fordul elő a békemozgalom történetében, hogy ilyen fórumon az ENSZ is képviselteti magát - Kurt Waldheimnek, a konzultatív találkozóhoz intézett üzenete különös fontosságot tulajdonít a békemozgalom és az ENSZ kontaktusainak, együttműködésének.

Dr. Zsebők Zoltán beszámolt arról, hogy elkészítették a békeerők világkongresszusának ügyrend-tervezetét, megállapodtak a résztvevők státuszában, jogában, kialakították a döntések meghozatalának módjait, s úgy határoztak, hogy a kongresszus plenáris üléseken, valamint különböző bizottságokban dolgozik majd. A bizottságok jelentésüket a plenáris ülés elé terjesztik. Tizenhárom ilyen munkacsoport működik majd a kongresszus ideje alatt, s már elnevezésük is bizonyítja, hogy a találkozón korunk fő kérdései kerülnek napirendre. A bizottságok: a békés egymás mellett élés és a nemzetközi biztonság; Indokína; közel-kelet; az európai biztonság és együttműködés; béke és biztonság Ázsiában; Leszerelés; nemzeti felszabadító mozgalom - harc a kolonializmus és a faji gyűlölet ellen; fejlődés és gazdasági függetlenség; környezetvédelem; együttműködés az oktatás és a kultúra területén; gazdasági, tudományos, technikai együttműködés; társadalmi problémák, emberi jogok és a béke; a nemzetközi kormányközi és nem kormányzati szervezetek együttműködése.

/folyt.köv./
14.10/szb

-32-

NA 1510

bb 42. /tájékoztató... 1. folyt./-szb

A békeerők moszkvai világkongresszusának hazai előkészületei is jól haladnak - mondta Sebestyén Nándorné, az országos béketanács főtitkára. Magyar szakemberek vesznek részt a kongresszus bizottsági vitaanyagainak elkészítésében, s a nagy moszkvai tanácskozás jegyében rendeztek-rendeznek számos nagygyűlést, találkozót, beszélgetést a városokban és a falvakban. Nagy sikerrel zajlott le a tavaszi barátsági hónap, augusztusban és szeptemberben rendezik meg a megyei, illetve a budapesti békekongresszusokat, s szeptember 20-án ül össze a magyar békekongresszus. Megvonják majd a nemzetközi és a magyar békemozgalom negyedszázadának mérlegét, s küldöttek minden olyan témakörben kialakítják állásfoglalásukat, amely szóba kerülhet Moszkvában is.

A most véget ért konzultatív, előkészítő találkozó is biztossá nyitotta - mondta végezetül Dr. Zsebők Zoltán -, hogy a világ népeinek az a kívánsága, óhaja, hogy a nemzetközi kapcsolatok a nemzeti függetlenségre és egységre, a társadalmi haladásra, a szabadságra, az igazságosságra és a békére épüljenek. /mti/

-.-

bb 44. többhelyütt befejezték az őszi árpa aratását - törlik a dohányt szabolcs-szatmár megyében

ö vid-kz/mné szb hgy

1973. július 13.

A pénteki vidéki jelentések szerint most már ország szerte teljes erővel aratják a jövő évi kenyérnek valót. Az először vágasra érett őszi árpa betakarítása ugyanis mindenütt előrehaladt, egyes területeken pedig be is fejeződött. Péntekre letették az őszi árpa aratásának gondját, többek között a szolnok megyei állami gazdaságok, továbbá a veszprém és a zala megyei mezőgazdasági üzemek. A szolnok megyéből adott jelentés kiemeli, hogy az eddig learatott gabona nedvességrartalma általában meghaladja a szabványosat, s ezért szárítani kell. A megyében levő szárítóberendezések óránként 5,000 tonna gabonából tudják kivonni a felesleges nedvességet, s e nagyon tetemes szárítókapacitást teljesen kihasználják: éjjel-nappal működnek a berendezések.

Szabolcs-szatmár megyében az aratás előrehaladtával egyidejűleg megkezdtek a dohány betakarítását is. Elsőként a nyírmadai, a nyírkércsi és az apagy termelőszövetkezetek dohányültetvényén láttak munkához. Jelenleg még csak az alsó három-négy levelet szedik. Ezt a munkát még kézzel kell végezni. A nagyteljesítményű dohánykombájnok ugyanis majd csak a teljes érés után lesznek bevetethetők. A megyében az idén 7 500 hektáron termelnek dohányt. Az ültetvények szépek, jó termést ígérnek. /mti/

14.25/szb

-.-
-33-

NA 1510

bb.45. új főépületet kapott a miskolc-tapolcai strand

vid/p fm / hgy

1973. július 13.

tavaly csaknem félmillió hazai és külföldi vendég kereste fel a miskolc-tapolcai strandot, ahol az idén is hasonló forgalomra számítanak. a miskolci vízmű és Tüdő vállalat - a nagy forgalomra tekintettel - a múlt évben elbontatta a mintegy fél évszázados fa-szerkezetű öltöző épületeket, s helyettük nyolcmillió forintos költséggel új főbejáratot és öltözőt építtetett. az egyemeletes, napozó - teraszos új épületet pénteken adták át rendeltetésének. /mtoi/

bb.46. a dunamenti fiatalok vi. találkozója - kis vit pakson és szekszárdon

vid/fm/p hgy

1973. július 13.

a x. vit tiszteletére a kisz és a vit zászlóival fel-diszitett pakson és szekszárdon pénteken megkezdődtek a dunamenti fiatalok vi. találkozójának kulturális és sport-eseményei.

a paksi 11.számú általános iskola előcsarnokában élel-miszergazdasági, továbbá hon-és polgári védelmi kiállítás, valamint ifjúsági képzőművészeti tárlat nyílt. kaczián jános, a kisz tolna megyei bizottságának titkára nyitotta meg a kiállításokat, illetve a három napos találkozót, amelyen budapest és nyolc dunamenti megye : baranya, bács-kiskun, fejér, győr-sopron, komárom, pest, somogy és tolna megye fiataljai, ifjúsági vezetői, művészeti csoportjai és sport-szakosztályai vesznek részt. meghívtak külföldi fiatalokat is; tolna megye szovjet testvérmegyője, tambov ifjúsági küldöttsége már megérkezett szekszárdra. pénteken pakson rendezték meg az ifju kereskedők szakmai vetélkedőjének tolna megyei döntőjét is, a szabó erzsébet ifjúsági házban pedig a járásbeli ifjúsági klubok tagjai találkoztak.

kiállítások nyíltak pénteken szekszárdon is. a babits mihály művelődési központban a megye szakmunkástanulójának és műszaki szakközépiskolásainak vizsgamunkáit mutatják be; a megyei pártszékház árkádjai alatt az eddigi világifjúsági találkozókat, valamint a tizedik vit színhelyét és előkészületeit szemléltető képes tabló-kiállítás nyílt. ugyancsak szekszárdon került sor a duna menti megyék női ifjúsági kosárlabda tornájának elődöntőjére. a szekszárdi fiatal újságírók és nyomdászok közreműködésével „duna menti fiatalok”, címmel mind a három napon alkalmi újságot is megjelentetnek. /mti/

14.25/p

-34-

NA 1520

bb.47. kisz-védnökség az ikarus székesfehérvári gyárának bővítése, a közuti járműprogram 11. üteme felett- ifjúsági nagygyűlés székesfehérváron

vid/fm/p hgy

1973. július 13.

megkezdődött az ikarus székesfehérvári gyárának bővítése. az üzem újabb 8000 négyzetméteres csarnokkal, gyártó-sorokkal és szociális létesítményekkel gyarapodik. az 559 millió forintos nagyberuházás befejezésének hivatalos határideje: 1977, - s a kisz-védnökségek ezt a határidőt kívánják egy évvel előbbre hozni.

székesfehérváron, az ikarus gyár kísérleti üzemében pénteken ifjúsági nagygyűlésen jelentették be, hogy az üzem kisz-bizottsága védnökséget vállalt a gyár bővítés, a közuti járműprogram 11. üteme felett, és a gyár gazdasági és tömegszervezeti vezetői aláírták a védnökségi szerződést. az ifjúsági nagygyűlésen több kisz-alapszervezet titkára, ifjúsági brigád vezetője további részletes felajánlást tett. a kisz-bizottság a fehérvári ikarus gyár 1500 fiatal dolgozója nevében vállalta, hogy a kitűzött határidőnél egy évvel korábban, 1976-ban megteremtik az évi 5000 autóbusz gyártásának feltételeit. ennek érdekében a beruházásban résztvevő tervező, építő és szerelő vállalatok kisz-szervezetei között széleskörű koordináló tevékenységet fejtenek ki, a gyár bővítés meggyorsítása érdekében társadalmi munka-akciókat szerveznek. résztvállalnak az ikarus-gyári fiatalok a legújabb típus, a 200-as autóbuszcsalád műszaki továbbfejlesztésében is. /mti/

bb 48. „kifligyár”, szegeden

vid/um kz cz

1973. július 13.

automata péksütőmű-gyárat szerelt fel szegeden a helybéli sütőipari vállalat. az osztrák gyártmányú gépsorok a dagasztástól a kiflisodráson és a s zsemleformázáson át a kisütésig elkészítik a süteményt, anélkül, hogy ember érintené a nyersanyagot. több mint 100.000 kiflit és zsemlet gyártanak naponta mindössze nyolc ember közreműködésével. ehhez a hagyományos módszerrel 28 munkás kellene. az ugyancsak osztrák gyártmányú kemencéket a szegedi szénhidrogén mező földgázával fűtik. az építkezésre, s a berendezésre több mint 20 millió forintot költöttek. az összeg nagyobb részét a szegedi városi tanács fedezte. az üzem megkezdte működését. /mti/

15.40/um

NA 1600

- 35

bb 49. színházi évadzárás kecskeméten - radó vilmos a kecskeméti színház örökös tagja

vid/um fm cz

1973. július 13.

a kecskeméti katona józsef színház - bajai nyári játéknak befejezése után - pénteken tartotta évadzáró társulati ülését. radó vilmos, a színház igazgatója és turján györgy főrendező számolt be a múlt évad munkájáról, s szóltak a tervekről, amelyeket azonban már új vezetőség valósít majd meg. sokan megváltak most a kecskeméti színházról, s új művészek szerződtek helyettük.

a társulati ülésen madarász lászló, a bács-kiskun megyei tanács elnökhelyettese meleg szavakkal bucsuzott a színház nyugdíjas állományba vonuló idős igazgatójától, radó vilmostól, aki tizenöt évig irányította fáradhatatlanul a kecskeméti teátrumot, s akinek munkája elismeréseként most a munka érdemrend aranyfókozatával tüntettek ki. a kitüntetést dr. malonyai dezső, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője nyújtotta át. a színészdinasztiából származó radó vilmos azonban nem válik meg teljesen a színházról. a társulat a kecskeméti katona józsef színház örökös tagjává választotta.

rajta kívül számos művész kapott minisztériumi és megyei jutalmat a múlt évad művészeti teljesítményeiért.

a következő évadra miszlai istvánnak, a színház új igazgatójának irányításával készül a kecskeméti színház megújult társulata. /mti/

--

bb 50. a szerkesztőségek figyelmébe!

um cz

1973. július 13.

mai bb 8.sz. hírünk /új magyar tv-játékok/ - utolsó bekezdését - a felszabadulás előestéjének ... és másokat - kérjük figyelmen kívül hagyni. /mti/

--

- 36 -

15.43/um

MA-1605

bb 51. magyar-román egészségügyi együttműködési munkatervet írták alá

t vt/tm um zs cz

1973. július 13.

pénteken budapesten aláírták a magyar népköztársaság egészségügyi minisztériuma és a román szocialista köztársaság egészségügyi minisztériuma közötti, 1973-1974. évekre szóló együttműködési munkatervet. magyar részről dr. felkai dénes, a nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetője, román részről dr. gheorghe raznicu minisztériumi főosztályvezető volt az aláíró. az ünnepélyes aktusra az egészségügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársának jelenlétében került sor. ott volt a külügyminisztérium képviselője, valamint konstantin cimbru, a budapesti román nagykövetség tanácsosa is.

a felek az 1958-as egészségügyi egyezmény alapján fejlesztik tovább az együttműködést az egészségügy és az orvostudomány területén. kölcsönösen küldenek egymás országába szakembereket, tapasztalatszere és továbbképzés céljából. a jövőben is támogatják az orvostudományi kutató intézetek közvetlen együttműködését, előmozdítják az orvostudományi társaságok, kiadók, valamint a megyei egészségügyi osztályok együttműködését is.

az aláírók egybehangzón kifejezték azt a véleményüket, hogy a munkatervben foglaltak végrehajtása jelentősen hozzájárul a két baráti ország egészségügyi téren kialakult eddigi együttműködésének fokozásához. /mti/

--

bb 52. fejér megyei borok versenye velencén

vid/um kz cz

1973. július 13.

velencén, a fejér megyei növényvédő állomáson tartották meg pénteken a fejér megyei borok versenyét. 100 bormintát küldtek be a megye bortermelő gazdaságai és egyéni termelői. a bizottság megállapította, hogy a borok minősége a tavalyi kedvezőtlen időjárás ellenére is javult. 37 bormintát, aranyéremre, 38-at ezüstre, 20-at bronzra, 5-öt pedig oklevelre talált érdemesnek a zsűri. a verseny díját a móri állami gazdaság 1970-es évjárati savion-ja, a második díjat a pázmándi ültetvénytervező vállalat 1972. évi hárslevelűje, harmadik díjat pedig a badacsonyvidéki borforgalmi vállalat 1971. évi rizlingszilvánija nyerte. a versenyen a legeredményesebben a móri állami gazdaság borai szerepeltek. /mti/

--

- 37 -

15.50/um

MA-1605

bb 53. schandl józsef akadémikus

fk um zs cz

1973. július 13.

temetése július 17-én, kedden 14 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

bb 54. dr. gosztonyi jános

tm um zs cz

1973. július 13.

művelődésügyi miniszterhelyettes pénteken hivatalában fogadta alekszandr ivanovics kudrajasovot, az orosz nyelvtanáraink részére szervezett továbbképző tanfolyamokon résztvevő szovjet tanárok vezetőjét. /mti/

--

bb 55. a mahart közli,

um z cz

1973. július 13.

hogyan szentendre hajóállomást 1973. július 16-tól az alacsony vizállás miatt a személyhajóforgalomból további intézkedésig kikapcsolja. /mti/

--

bb 56. etilén-szállítás burghausen-ből leninvárosba - együttműködési megállapodást kötött a hungarocamion és a tvk

i kf/fk um ie cz

1973. július 13.

az olefinprogram szempontjából fontos együttműködési megállapodást írt alá pénteken dr. mezei gábor, a hungarocamion és huszár andor, a tiszai vegyikombinát vezérigazgatója.

a tvk az nszk-ből öt aurepa gyártmányú - etilén-szállításra alkalmas, az etilént minusz 105 fokon tartó - különleges tartálykocsit vásárolt. a megállapodás értelmében a tvk tartálykocsijait július végétől 1974. december 31-ig a nemzetközi fuvarozásban nagy tapasztalatokkal rendelkező hungarocamion üzemelteti. a kocsik rendszeresen hoznak etilént az nszk-beli burghausen-ből leninvárosba; az ideiglenes 2200 tonnányit, jövőre pedig várhatóan 12 ezer tonnányit. a hungarocamion - amely rábavontatókat alakít át a tartálykocsik vontatására - vállalta, hogy a szállítmányokat a mintegy 1770 kilométeres távolságon a legrövidebb úton továbbítja. /folyt.köv./

16.15/um

- 38 -

M 16⁴⁰

bb 56. etilén-szállítás ...folyt./um

az etilén feltöltéséért, lefejtéséért, a vámkezeléséért és a szállítással kapcsolatos egyéb munkákért külön díjat kap a fuvarozó vállalat, amely gondoskodik a kocsik rendszeres karbantartásáról is. az esetleges nagyobb javítás, a vontatás, a mentés költségeit a tulajdonos, a tvk viseli. az együttműködési megállapodással tetemes devizát takarítanak meg, hiszen eddig a tvk termeléséhez szükséges etilént francia cég gépjárművei hozták leninvárosba.

a két vállalat további tárgyalásokat folytat a szerződés lejártá, 1974. utáni fuvarozásokról. /mti/

--

bb 57. befejeződtek a magyar-szovjet tárgyalások a nehézgépgyártásról

i kg/gk um iecz

1973. július 13.

pénteken befejeződött a magyar-szovjet nehéz-, energetikai és szállítógépgyártási kétoldalu állandó munkacsoport ötnapos budapesti alakuló ülése. a munkacsoport a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 12. ülésének határozata alapján alakult. a munkacsoportban tárgyaló szakemberek megvitatták, hogy a két országhogyan működjön együtt 1975-ig a nehézgépgyártás, az energetikai- és a szállítógépgyártási ágazatban. ezenkívül tanácskoztak az 1976-1980 közötti időszak népgazdasági koordinációs terveiről is. az ülésen résztvevő szovjet delegációt a. eismont, a szovjetunió nehéz-, energetikai és szállítógépgyártási miniszterhelyettese, míg a magyar küldöttséget dr. betlej sándor kő- és gépipari miniszterhelyettes vezette. /mti/

--

bb 58. diplomáciai hírek

pá um zs cz

1973. július 13.

losonczi pá, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait pompidou elnöknek, a francia köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából. péter jános külügyminiszter michel jobert külügyminiszternek küldött üdvözlő táviratot.

x x x

losonczi pá táviratban üdvözölte ahmed hassan al bakr tábornokot, az iraki köztársaság elnökét irak nemzeti ünnepe, a forradalom 15. évfordulója alkalmából. péter jános ez alkalomból murthada saeed Abdul baqi külügyminiszternek fejezte ki jókívánságait. /mti/

--

16.18/um

- 39 -

M 16⁴⁰

bb 59. észak-magyarország népművészete

vid/um fm cz

1973. július 13.

címmel pénteken három tájegység népművészeti alkotásaiból nyílt kiállítás miskolcon, a római sándor megyei művelődési központban.

a kiállításon a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet, továbbá a hevesi, valamint a palóc háziipari szövetkezet tagjainak legszebb munkái láthatók.

a megnyitón dr. szabadfalvi józsef kandidátus, a miskolci herman ottó muzeum igazgatója mondott beszédet. /mti/

--

bb 60. képzőművészeti kiállítás szombathelyen

vid/um fm cz

1973. július 13.

képzőművészeti kiállítás nyílt pénteken szombathelyen a forradalmi muzeumban. a kiállításon többek között barcsay jenő, bernáth aurél, domanovszky endre, szőnyi istván vízfestményeit, tusrajzait, olajtemperáit, kerényi jenő, kiss istván, kisfaludy strobl zsigmond, medgyessy ferenc, pátzay pál köztéri szobrainak bronz-kismintáit láthatja a közönség. a budapesti történelmi muzeum anyagából összeállított tárlat pest és budapest egyesítésének centenáriuma alkalmából került szombathelyre, ahol az érdeklődők július 27-ig tekinthetik meg.

a kiállítást dancs jános, a városi pártbizottság titkára nyitotta meg. /mti/

--

felhasználható 18 óra után !

bb 61. borbás tiber kiállítása dunaujvárosban

vkd/um fm cz

1973. július 13.

dunaujvárosban, a vasmű-uti kiállítási teremben pénteken megnyílt borbás tiber szobrászművész tárlata. baranyai judit művészettörténész nyitotta meg a kiállítást, majd borbás tiber tartott tárlatvezetést. /mti/

--
- 40 -

16.22/um

NA 16⁵⁰

vbb 62- elutazott a nigériai delegáció

pá um 1e la

1973. július 13.

pénteken elutazott magyarországról audo bako, a nigériai kano állam katonai kormányzója a legfelsőbb katonai tanács tagja és kísérete. a delegáció tájékoztató megbeszéléseket folytatott magyarország részvételének lehetőségeiről kano állam mezőgazdasága komplex fejlesztésében. a kormányzó nagy érdeklődést tanúsított a magyar mezőgazdaság, különösen a szövetkezeti mozgalom iránt. itt tartózkodása során látogatást tett több mezőgazdasági üzemben is.

a kormányzót és kíséretét fogadta nánási lászló, az elnöki tanács tagja, a szövetség felügyelő bizottságának elnöke.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes. jelen volt soji williams, nigéria magyarországra akkreditált nagykövete is. /mti/

--

vbb 63. elutazott hazánkból a jugoszláv igazságügyminiszter

pá um zs la

1973. július 13.

pénteken elutazott hazánkból a mugbil bejzat igazságügyminiszter vezetésével hazánkban járt jugoszláv igazságügyi küldöttség. a delegáció megismerkedett a magyar jogi élettel és az igazságszolgáltatás munkájával. megbeszéléseket folytatott az igazságügyi minisztériumban, látogatást tett a legfőbb ügyészségen, a legfelsőbb bíróságon, valamint más igazságügyi intézményekben. mugbil bejzat igazságügyminisztert fogadta vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese is.

a vendégeket péntek délután a ferihegyi repülőtéren dr. korom Mihály igazságügyminiszter, a külügyminisztérium és az igazságügyi minisztérium vezető munkatársai bucsuztatták. jelen volt szvetozár stancovic, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. /mti/

--

16.45/um

- 44 -

NA 17²⁰

bb 65. kádár jános fogadta a nszep küldöttségét - befejeződtek a két párt képviselőinek tárgyalásai

gk um zs la

1973. július 13.

a német szocialista egységpárt központi bizottságának küldöttsége kurt hagernak, a politikai bizottság tagjának, a központi bizottság titkárának vezetésével a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására július 11-13 között baráti látogatást tett hazánkban. a német testvérpárt képviselői az mszmp központi bizottságában megbeszélést folytattak a szocializmus építésének tapasztalatairól és széles körű véleménycserét folytattak a két párt tudományos, oktatási-ügyi és kulturális téren kifejtett tevékenységéről, valamint együttműködésük további elmélyítéséről. a küldöttség találkozott ajtai miklós miniszterelnök-helyetttel.

aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és kurt hager a két párt központi bizottságának nevében megállapodást írt alá a tudományos, a közoktatási és kulturális együttműködés továbbfejlesztéséről.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára szívélyes, baráti légkörű találkozón fogadta a német testvérpárt küldöttségét. az nszep küldöttsége péntek délután elutazott budapestről. a delegációt a ferihegyi repülőtéren aczél györgy bucsuztatta. jelen volt günter kohrt, az ndk budapesti nagykövete. /mti/

..-

vbb 64. kultúra és művészet a mongol népköztársaságban - fotókiállítás a kki kiállítótermében

t ro/pá um zs la

1973. július 13.

a magyar-mongol kulturális munkaterv alapján a mongol népi forradalom győzelmének 52. évfordulója alkalmából pénteken a kulturális kapcsolatok intézete dorottya utcai kiállítótermében „kultúra és művészet a mongol népköztársaságban”, címmel fotódokumentációs kiállítás nyílt. a bemutatott, több mint félszáz művészi fotó a mongol kultúra, tudomány, sport fejlődésével ismerteti meg a nézőket. a fotódokumentációs tárlat számot ad arról a munkáról, amelyet a mongol népköztársaságban a nemzeti kincsek és hagyományok ápolására fordítanak.

a kiállítást magyar részről dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, mongol részről lhamszurengin tudev nagykövetségi másodtitkár nyitotta meg. jelen volt demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese. /mti/

- 42 -

17.20/um

M 17²⁰

bb 66. ilku pál életrajza

i sz6/pá um zs la

1973. július 13.

ilku pál, a kommunisták államférfi, a munkásmozgalom kiemelkedő alakja 1912. október 8-án született szegényparaszti családból. középiskolai tanulmányait a beregszászi állami reál-gimnáziumban végezte, majd pozsonyban tanítói oklevelet szerzett, és 1939-ig kárpát-ukrajna több falujában volt községi tanító.

fiatalon, 20 esztendőskorában került kapcsolatba a munkásmozgalommal, 1937 óta volt párttag. újságírói munkássága idején az új korszak című pedagógiai szaktapost szerkesztette, s a diákéletéről magyar nyelven regénye jelent meg, amelyet a felszabadulás után Lengyelországban és csehszlovákiában is kiadtak.

1939-ben kapcsolódott be a magyarországi illegális kommunisták pártmunkájába. a felszabadulás után a pártfőiskolán dolgozott, majd a magyar kommunista párt pécsi városi bizottságának első titkára lett. később a honvédelmi minisztériumban a politikai főcsoport főnökének helyettese, majd 1958-ig főnöke volt, vezérőrnagyi rangban. 1957-ben honvédelmi miniszterhelyettesé nevezték ki. egy esztendővel később miniszterhelyettesként folytatta munkáját a művelődésügyi minisztériumban, ahol haláláig dolgozott. 1961 szeptemberében nevezték ki művelődésügyi miniszterré.

a fáradhatatlan, sokoldalú kommunista harcos székesfehérvár országgyűlési képviselője volt, s a közélet számos más fontos posztján is tevékenykedett. betöltötte az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács elnöki, valamint az országos köznevelődési tanács alelnöki tisztét is.

1958 óta az mszmp központi bizottságának tagja, 1962 és 1970 között a politikai bizottság póttagja volt.

a moszkvai lojomonoszov állami egyetem 1971 júniusában diszdoktorává avatta.

kimagasló munkásságáért a munka vörös zászló érdemrendjével két ízben tüntette ki államunk ilku pált; legutóbb 1972 őszén, 60. születésnapja alkalmából. több más magas hazai és külföldi kitüntetést is kapott a politikai és a kulturális élet terén kifejtett odaadó, fáradhatatlan munkájáért. /mti/

- 43 -

17.27/um

M 17²⁷

o

bb 67. megtartotta alakuló ülését a szovjet-magyar szilárdtestfizikai vegyes bizottság - jegyzőkönyvet írtak alá a közös kutatásokról

t ms/gk um zs la

1973. július 13.

július 4. és 13. között budapesti alakuló ülését a szovjet-magyar szilárdtestfizikai vegyes bizottság. a testület feladata a közös szilárdtestfizikai kutatások megszervezése és koordinálása. az ülésen kidolgozták a bizottság működési szabályzatát és az 1973-75. évi közös kutatások munkatervét.

az erről szóló jegyzőkönyvet pénteken az akadémia elnöki tanácsstermben pál lénárd akadémikus, a magyar tudományos akadémia központi fizikai kutató intézetének igazgatója, a vegyes bizottság magyar elnöke, és a.s.z. borovik-romanov akadémikus, a szovjetunió tudományos akadémiaja sz.i. vavilov fizikai problémák intézetének igazgatóhelyettese, a vegyes bizottság szovjet elnökhelyettese írta alá. az aláírás alkalmából pál lénárd és a.s.z. borovik-romanov méltatta az egyezmény jelentőségét.

az ünnepélyes aláíráson részt vett erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke, ott volt a.v. jezsov, a szovjet nagykövetség tanácsosa és a nagykövetség több munkatársa.

a hivatalos aktus után erdey-gruz tiber fogadást adott a vegyes bizottság tagjai tiszteletére.

x x x

a magyar-szovjet szilárdtestfizikai együttműködés jelentőségéről pál lénárd a következőket mondta az mti munkatársának:

- a most aláírt egyezményben olyan kérdésekre fordítottuk figyelmünket, amelyek jellemzik hazai szilárdtestkutatásunkat és szovjet barátaink részére is jelentősek. többek között az anyagok mágneses tulajdonságaival kapcsolatos kutatások továbbfejlesztése szerepel a jegyzőkönyvben. hangsúlyt kapott a félvezető kutatás, ugyancsak egyes olyan technológiai kutatások, amelyek a szilárd testek gyakorlatilag fontos tulajdonságainak javítását szolgálják.

- 1972-ben kormányunk a szilárdtestkutatásokat országosan kiemelt kutatási főiránnyá minősítette, ez azt jelenti, hogy a hazai iparfejlesztés tudományos hátterét kell szolgálunk. ehhez igen jelentős segítséget nyújt a szovjet-magyar vegyes bizottság létrejötte és munkája.

/folyt.köv./

17.43/um

- 44 -

NA 17⁴³

bb 67. /megtartotta alakulófolyt./um

a.s.z. borovik-romanov arról szóló nyilatkozatában, hogy a jegyzőkönyv aláírását megelőző tárgyalásokon szembavették az időszerű tudományos kérdéseket és a különböző témák kutatásában elért eredményeket. megállapították, a közös munkának abban esetben hátráltatója volt, hogy a mintakészítési technológia és a mérési technológia gyakran nem egyezett, ezen a téren a közös nyelv igen jelentős előrehaladást tesz lehetővé tudományos kutatásainkban.

- az itt töltött tíz napot elsősorban a magyar szilárdtestkutatások eredményeivel való megismerkedésre használtam. megállapíthattam, hogy egész sor területen olyan szintet értek el a magyar kutatások, ami a szovjet fizika és fizikusok számára is nagyon érdekes. elsősorban a neutronográfiai kutatásokat, továbbá az ötvözetek fizikájában elért igen jelentős eredményeket és a magyarországi wolframkutatás előrehaladását említem.

- munkatervünk alapján megszervezzük majd a szovjet és magyar tudósok hosszú időre szóló kölcsönös tanulmányutjait és munkáját a másik országban. ha ezen a téren sikerül a korábbiakhoz képest haladást elérnünk, ez lényegesen hozzájárul mindkét ország tudományos fejlődéséhez. /mti/

--

kbb 68. hazaérkezett mongóliából a magyar kormányküldöttség - fehér lajos nyilatkozata

t jf/gk um ie la

1973. július 13.

fehér lajosnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a kormány elnökhelyettesének vezetésével pénteken hazaérkezett mongóliából az a kormányküldöttség, amely részt vett a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 7. ülésén és képviselte hazánkat a mongol népi forradalom győzelmének 52. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. korom Mihály igazságügyminiszter, roska istván külügyminiszter-helyettes, trombitás dezső miniszterhelyettes, a kormány honvédelmi bizottságának titkára és p. sagdarsuren, mongólia budapesti nagykövete fogadta.

/folyt.köv./

- 45 -

17.50/um

NA 17⁵⁰

bb 68. /hazaérkezett ...folyt./u

a küldöttség utjáról, tárgyalásairól fehér Lajos a repülőtéren nyilatkozott az mti munkatársának:

- a mongol nemzeti Ünnepet megelőző napon a magyar küldöttség fontos megbízatásnak tett eleget, amikor részt vett a magyar hiteltől és műszaki segítséggel felépült szonginói biokombinát avatásán - mondotta. ez az üzem a térség legnagyobb állatgyógyászati oltóanyagokat és tápszereket előállító létesítménye. mongólia népgazdaságának legfontosabb ága az állattenyésztés, amely az ország árutermelésének kétharmadát adja és a lakosság 70 százalékának megélhetését biztosítja. a korszerű, új üzem hozzájárul az állategészségügyi helyzet javításához és az állattenyésztés fejlesztéséhez. ilyen körülmények között mongólia jelentős állati termék-termelővé és exportórrá léphet elő.

- a biokombinát termékei elsősorban a mongóliai állatállomány egészségvédelmét szolgálják, de megállapodásunk szerint jelentős mennyiségben vásárolhatunk a magyar állattenyésztés céljaira is fontos termékekből. az új gyár termelésének megindításához a magyar vállalatok, nevezetesen a phylaxia - együttműködési szerződés keretében - további segítséget nyújtanak az üzemszerű termelési folyamat megszervezéséhez és a szakemberképzéshez.

- a magyar kormányküldöttség szakértők bevonásával tárgyalásokat folytatott a két ország közötti gazdasági együttműködés korszerű, a közös érdekeltséget megvalósító formáinak és módszereinek fejlesztéséről. összegeztük a kormányközi bizottság legutóbbi ülése óta a gazdasági együttműködésben elért eredményeket, jegyzőkönyvben rögzítettük az érvényben levő szerződésekből eredő további kölcsönös tennivalókat. áttekintettük a népgazdasági tervezés koordinációs feladatait, valamint a hosszulójáratu árucseré-forgalmi és fizetési megállapodások helyzetét.

- együttműködésünk sokat ígérő, új jelensége, hogy a két ország illetékes minisztériumai, főhatóságai és vállalatai között máris több, hasznosnak bizonyult együttműködési szerződés jött létre. ezekkel meggyorsítjuk az ugyancsak magyar műszaki segítséggel, vállalati közreműködéssel épülő darhani huskombinát létrehozását, az ulánbátori ruhagyár és a harhorini malom felújítását; továbbra is közreműködünk a vizgazdálkodásban, további kutak furásában, valamint geológiai felmérő és feltáró munkákban. mindezek velejárója a berendezések, műszaki-technikai eszközök gyártása, hitelben történő szállítása, magyar szakemberek kiküldése, valamint mongol szakemberek képzése a hazai egyetemeken, technikumban, vállalatoknál és a mongóliában felépült üzemekben.

/folyt.köv./

17.55/um

- 46 -

Nr 1800

DD 68. /hazaérkezett ...2.tolyt./um

- elmondhatom, hogy a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 7. ülészakának munkáját eredményesnek ítéljük. mindkét tárgyaló felet áthatotta a kölcsönös érdekeken alapuló együttműködés őszinte szándéka - mondotta befejezésül. /mti/

embargo: 19.00 óráig!!

bb 72. elhunyt ilku pál

fné/um la

1973. július 13.

mély megrendüléssel tudatjuk, hogy ilku pál elvtárs, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, művelődésügyi miniszter, országgyűlési képviselő, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom régi harcosa július 13-án rövid szenvedés után szívroham következtében elhunyt.

ilku pál elvtárs temetése július 18-án, szerdán délután 14 órákor lesz a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában.

ilku pál elvtárs munkatársai, elvtársai és barátai szerdán 13 óra 30 perctől róhatják le kegyeletüket a mauzóleum ravatalánál.

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága

a magyar népköztársaság
minisztertanácsa

a művelődésügyi minisztérium

/mti/

ubb 71. a lengyel kultúra hete alkalmából: nyilvános hangverseny a rádióban

1 ró/tm um zs la

1973. július 13.

kortárs lengyel zeneszerzők műveiből rendez nyilvános hangversenyt a magyar rádió július 17-én, a lengyel kultúra hete alkalmából. az új lengyel zeneszerző iskola legkiválóbbjainak, többek között bairdnek, lutoslawskinak, pendereckinek, sikorskinak és az idei párizsi tribune győztesének, goreckinek egy-egy műve szerepel a hangversenyen kiváló magyar művészek tolmácsolásában. /mti/

18.05/um

- 47 -

Nr 1870

bb 69. a mai falu hiteles ábrázolásáért - a tot és az írószövetség vezetőinek tanácskozása

1 r6/gk um zs la

1973. július 13.

pénteken közös tanácskozást tartott a termelőszövetkezetek országos tanácsa és a magyar írók szövetségének vezetősége. a megbeszélésen az írószövetség részéről darvas józsef elnök, dobozy imre főtájtár, cseres tiber, illés lajos, molnár géza és garamvölgyi károlyné, a titkárság tagjai; a tot részéről szabó istván elnök, moharos józsef és dr. nyíri béla elnökhelyettesek, fehér lajosné és dr. németi lászló, a tot titkárai és bakos istván, a tot művelődésügyi tanácsosa vett részt.

megtárgyalták az írószövetség és a tot közös feladatait a szövetkezeti - falusi világ mai életének irodalmi ábrázolásában és társadalmi tudatosításában. a hosszú távu együttműködésre vonatkozó megállapodás alapján az írószövetség kötelezettségét vállalt, hogy az e téma iránti érdeklődő alkotókból munkacsoportot hoz létre; a tot pedig a közösen kialakított elvek alapján - nívódíjak, pályázatok, ösztöndíjak révén - támogatást nyújt az alkotók /írók, költők, kritikusok/ ösztönzésére, munkájuk elősegítésére.

a két szervezet vezetői a jövőben rendszeresen együttműködnek a vállalt feladatok teljesítésében: arra törekedve, hogy a falusi élet változásai az országos közgondolkodásban hiven, jelentőségüknek megfelelően tükröződjenek. /mti/

kbb 70. növekvő idegenforgalom magyarország és a szovjetunió között

t kg/pá um ie la

1973. július 13.

idegenforgalmi együttműködési egyezményt írtak alá az intourist szovjet utazási iroda és a magyar utazási irodák, az ibusz, a cooptourist, és a volán tourist vezetői. ebből az alkalomból pénteken sajtótájékoztatót tartott g.v. bulgakov, az intourist elnökhelyettese a muosz székházban, a két ország közötti idegenforgalomról. mint elmondotta, a most megkötött 1974-75 évre szóló egyezmény lehetővé teszi mindkét ország turistáinak, hogy az eddigieknél nagyobb számban látogassanak el magyarországra, illetve a szovjetunióba.

magyarországról évente 100 ezer turista keresi föl a baráti országot, s a tbilisiben, jerevánban és szociban most épülő szállodák idén már új elhelyezési lehetőséget kínálnak. a magyar turisták 55 szovjetunió-beli utvonala közül választhatnak. /mti/

18.20/um

M 1825

bb 73. közlekedési balesetek

ms gk um la

1973. július 13.

györgy imre 18 éves ipari tanuló motorkerékpárjával a gellért tér és a budafoki ut sarkán nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival. súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba.

ugyancsak súlyos sérülést szenvedett kovács ferenc 60 éves nyugdíjas, aki a mező imre ut és a mosonyi utca kereszteződésében szabálytalanul és figyelmetlenül haladt át az uttesten, és egy tehergépkocsi elütötte.

a x. kerületben a kerepesi ut és a pogány utca találkozásánál gulyás katalin 22 éves segédmunkás figyelmetlenül lépett az uttestre. egy személygépkocsi elütötte. súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba.

stadler ferenc 24 éves segédmunkás segédmotorkerékpárjával nem tartotta meg a követési távolságot és a xvii. kerületben a pesti ut 135. számú ház előtt egy tehergépkocsinak ütközött. szintén súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

bb 74. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

um la

1973. július 13.

35. együttműködési szerződés
36. a nim vezetőinek értekezlete
37. a bányaiipari szakszervezet kv-ülése
38. bolgár fogadás
39. szerk.figy.: javítások a bb. 31.sz. hirre
40. véget ért az ipari szeminárium
41. állattenyésztés fejlesztése
42. tájékoztató a moszkvai világkongresszus előkészületeiről
43. elhunyt bogner lajos
44. török a dohányt
45. új főépület a miskolc-tapolcai strandon
46. dunamenti fiatalok találkozója
47. ifjúsági nagygyűlés székesfehérváron
48. „kifligyár”, szegeden
49. színházi évadzárás kecskeméten
50. szerk.figy. /a bb 8.sz. hirre

/folyt.köv./

18.25/um

M 1830

t

bb 74. /hírjegyzék ...folyt./um

51. magyar-román egészségügyi együttműködési munkaterv
52. borverseny velencén
53. schandl józsef temetése
54. gosztonyi jános fogadta kudrajasovot
55. mahart
56. etilénzállítás
57. magyar-szovjet tárgyalások a nehézipar gyártásáról
58. diplomáciai hírek
59. észak-magyarország népművészete
60. képzőművészeti kiállítás
61. borbás tibor kiállítása
62. elutazott a nigériai delegáció
63. elutazott a jugoszláv igazságügyminiszter
64. mongol fotókiállítás
65. kádár jános fogadta a nszep küldöttségét
66. ilku pál életrajza
67. szovjet-magyar szilárdtest-fizikai bizottság
68. hazaérkezett fehér lajos
69. a tot és az írószövetség vezetőinek tanácskozása
70. magyar-szovjet idegenforgalom
71. lengyel kultúra hete
72. elhunyt ilku pál
73. közlekedési balesetek
74. hírjegyzék

bb 75. időjárásjelentés

um la

1973. július 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. július 13-án
pénsteken este:

zaporok, zivatarok

várható időjárás szombat estig: időnként megnövekvő felhőzet, délelőtt szórvaósan, délután és este többfelé előforduló helyi záporral, zivattal, mérsékelt, időnként megélénkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 22-27 fok között. /mti/

18.53/um

NA 1855

bb 76. ötös találat a lottón

pá um la

1973. július 13.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a 28. játékhét szelvényeinek értékelése közben öt találatos szelvényre akadtak. száma: 1.237.396 számú előfizetéses szelvény. a kiértékelés még tart. /mti/

bb 77. kis-vit vas megyében

vid/um fm la

1973. július 13.

kis-vit kezdődött pénteken szombathelyen 700 nyugatdunántuli, valamint bolgár, szlovák, szlovén, szovjet, koreai és osztrák fiatal részvételével. a vendégek között vannak vas megye bulgáriai testvérmegyéje, razgrad küldöttei. három napon át a - a x. berlini vit, a béke és barátság jegyében - gazdag program várja a fiatalokat szombathelyen és vas megye más városaiban, nagyközségeiben.

ebből az alkalomból szombathelyen kirakatversenyt rendeztek az eddigi vit-ekről, az események fő színhelyén, a csónakázó-tó környékén pedig vit-bazár nyílt, amelyben a vas megyei fiatalok által készített ajándéktárgyakat árulták. a bevételt a vit-alapra fizetik be. megjelent a képes fesztiválújság is.

az ünnepélyes megnyitó után a szombathelyi művelődési és sportban ifjúsági szolidaritási nagygyűlést rendeztek, amelyen kovács lászló, a kis kb nemzetközi osztályának vezetője, a magyar vit-bizottság titkára mondott beszédet. a művelődési ház galériáján kiállítás nyílt az ifjúsági mozgalmak történetéről.

a nagygyűlésről színes lámpionokkal a dombtetőn álló fel-szabadulási emlékműhöz vonultak a fiatalok. horváth lajosnak, a kis vas megyei bizottsága első titkárának méltató szavai után a megyék és az országok küldöttei koszorút helyeztek el az emlékművön. /mti/

--

- 51 -

21.07/um

NA 2110

bb 78. elhunyt dr. mészáros károly

t ms/pá um la

1973. július 13.

mély megrendüléssel közöljük, hogy dr. mészáros károly miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója július 13-án 52 éves korában szívinfarktus következtében váratlanul elhunyt. távozásával a magyar közlekedésügyet rendkívüli veszteség érte. temetéséről később intézkedünk.

közlekedés és postaügyi minisztérium
magyar államvasutak vezérigazgatósága

x x x

mészáros károly pápán született munkáscsaládból. életpályáját szerszám- és géplakatosként kezdte. termelőmunkája mellett szüntelenül tanult, jelesen érettségizett és gépészmérnök lett.

csepelen a vas- és fémműben mint konstruktőr a motorok gyártási és szerkesztési kérdéseivel foglalkozott, majd a szerszámgyár vezetőjeként korszerű szerszámgyártást valósított meg. a csepel autógyárban előbb mint főtechnológus, majd mint a gyár igazgatója eredményesen alkalmazta a szovjetunió autógyáraiban szerzett tapasztalatait. a közlekedés területére úgy érkezett, hogy megelőzte szakmai hírneve. új gyártástechnológiák, találmányok fűződtek nevéhez. a hazai keréktárcsagyártás, a shewingelés, a mélyhuzott vezetőfülke gyártás, a pneumatikus mérőműszerek bevezetése elválaszthatatlan munkásságától.

1960-ban lett a közlekedés- és postaügyi minisztérium főosztályvezetője. két év múlva miniszterhelyettes, majd 1970-ben érkezett el élete nagy feladatához, rábízta a MÁV felelős irányítását.

dr. mészáros károly kiváló, eredményes munkáját államunk több magas kitüntetéssel ismerte el, többek között tulajdonosa volt a munka érdemrend arany fokozatának és a haza szolgálatáért érdeméremnek. /mti/

--

bb 79. verdi operafelújítás a szigeten - huszka operett a budai parkszínpadon

t nn/mm um szó la

1973. július 13.

pénteken újabb két színházi premiert tartottak a budapesti szabadtéri színpadokon. a margitszigeten a neves olasz karmester, lamberto gardelli dirigálásával újították fel az elmúlt nyár nagy szigeti sikerét, verdi háromfelvonásos operáját, az attilát. a produkciót gian carlo del monaco rendezte, a díszleteket fülöp zoltán, a jelmezeket pedig márk tivadar tervezte. a főbb szerepeket kónya lajos, lino martinucci, marion éva, gregor józsef, bódy józsef és nagy jános énekelte. /folyt.köv./

- 52 -

2112/um

NA 2/20

bb 79./verdi operafelújításfolyt./um

a budai parkszínpadon bessenyei ferencsel a főszerepben mutatták be huszka jeno-martos ferenc gül baba című operettjét, romhányi józsef átdolgozásában. az előadást seregi lászló rendezte, a díszleteket csinády istván, a jelmezeket kemenes fanny készítette. bessenyei ferenc mellett nagyobb feladatot kapott az örökzöld operettben lehoczky zsuzsa, németh sándor, felföldi anikó, hadics lászló, berkes jános. /mti/

--

bb 80. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

um la

1973. július 13.

75. időjárásjelentés
76. ötös a lottón
77. kis-vit vasban
78. elhunyt mészáros károly
79. szabadtéri előadások
80. hirjegyzék
/mti/

8

--

- 53 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztők: halasi györgy
lakatos erzsébet

21.20/um

NA 2/20